

TAULU IV/3

Torppari, sitten tilallinen **Matti Juhanpoika Lakso** (Rajamäki) (taulusta V/5), s.2.10.1852 Lapuan Ilkan Sorvarin torpassa.

Vuonna 1878-1894 merkitty olleen torppari Lapuan Hantulasta.

Matti vuokrasi Rajalan torpan Lapuan Ylihärsilästä ja käytti sukunimenään Rajamäkeä. Torpankontrahti oli aikoinaan tehty 50 vuodeksi ja siitä oli vielä puolet jäljellä. Vuonna 1907 sopimus kuitenkin umpeutui ja Rajamäki "meni taloohin". Isäntätalon vanhaisäntä oli kuollut, eivätkä leski ja pojat tahtoneet sopimusta uusia. Rakennukset oli jätettävä silleen, ne kun oli tehty talon puista. Tavaransa, karjansa ja lehmien lannan sai ottaa mukaansa.

Matti haki tilattoman väen lainaa ja osti Lakson, mistä tuli uusi sukunimikin. Lakso ei enää ollut torppa vaan erotalo. Lapsista vain vanhin poika Juha käytti nimeä Rajamäki, muut olivat Laksoja.

Matti myi tilansa pojalleen Jaakolle vuonna 1909 ja muutti vuonna 1913 Yhdysvaltoihin. Tarkoitus oli ollut lähteä jo aikaisemmin ja matkustaa Titanicilla, joka teki neitsytmatkansa ja upposi huhtikuussa 1912. Onneksi lähtö rahapulan takia viivästyi vuodella. Matti kuoli Yhdysvalloissa 11.1.1928.

Amerikassa Matti asui Beechwood-nimisellä pienellä paikkakunnalla Michiganin "suomalais-osavaltiossa", missä asui entuudestaan jo kolme hänen lastaan. Beechwoodin asukkaista suurin osa olikin suomalaisia ja ruotsalaisia. Siellä Matti toimi mm. jonkinlaisena apupappina ja maallikkosaarnaajana. Lisäksi hän toimitti uskonnollista lehteä ja suunnitteli hautajaisseremoniansakin jo etukäteen. Hänen kirjeensä alkoivat aina: "Herramme Jeesuksen Kristuksen armo ja Isän Jumalan rakkaus olkoon teidän kanssanne rakkaat lapset. Lähestyn teitä taas kirjeellä täältä kurjuuden maasta." Hän piti Amerikkaa kurjuuden maana, koska se oli uskonnolliselta kannalta sitä.

Amerikassa oli monta kilpailevaa suomalaisseurakuntien ryhmittymää ja Beechwood kuului niistä Kansalliskirkkoon. Kansalliskirkon 25-vuotisjulkaisussa 1898-1923 Beechwoodia kuvataan seuraavasti:

"BEECHWOOD, seutukunta Iron kauntissa (=County), on vähäinen suomalainen asutuspaikka. Seurakunta liittyi kirkkokuntaamme 1919. Kirkkoa varten kerätään parhaillaan varoja. Sitä ovat hoitaneet pastori Heimonen ja nykyään past. Krankkala. Väkiluku 80 henkeä. Esimies M. Laakso."¹

M. Laakso tarkoittaa juuri Matti Laksoa, sillä hiukan myöhemmin kappaleessa "Kirkkokuntamme työhaarat" mainitaan seuraavaa:

Niistä maallikkoveljistä, jotka nykyään ilman palkkaa työskentelevät kirkkokunnissamme sisälähetystyössä omalla paikkakunnallaan, voimme mainita seuraavat, jotka ovat tiedossamme: Matti Laakso, Beechwood, Michigan; ..."²

Mattia ennen olivat Amerikkaan muuttaneet hänen poikansa Juha ja Kustaa sekä tyttärensä Tiina. Juha lyhensi nimensä Rajamäestä pelkäksi Mäeksi ja Kustaa piti isänsä myöhemmän torpan nimen Lakso. Tiinan sukunimenä oli joko Anderson tai Kankaanpää miehensä Wilhelmin mukaan ja Matti asui ilmeisesti Tiinan luona. Näin Beechwoodissa asui isä ja kolme lasta perheineen. Sukua jäi vähemmän Suomeen kuin mitä Amerikassa nyt asui.

Amerikan suomalaisten historia kertoo Beechwoodista ja sen asukkaista seuraavaa:

BEECHWOOD, laajanpuoleinen uudisasutus ja farmiseutu, jonne suomalaiset alkoivat kotejaan rakentaa vuonna 1892. Heitä asuukin siellä melkoinen joukko, toiset jo hyvinviljellyillä tiloillaan, toiset etäällä metsänsydämessä uudistiloillaan: ... Johan Mäki, Kustaa ja Matti Laakso Lapualta, Wilhelm Anderson (Kankaanpää)."³

Juha toimi myös ilmeisesti seurakunnan rahastonhoitajana, sillä Beechwoodin

¹ Kansalliskirkon 25-vuotisjulkaisu, 1898-23, s.93 Ironwood Michigan 1923, (kirja löytyy Siirtolais-instituutista)

² Kansalliskirkon 25-vuotisjulkaisu, 1898-23, s.129-130

³ S.Ilmonen: Amerikan suomalaisten historia III, s.132

rahastonhoitajana oli J. Mäki.⁴

Sukunimi Lakso on suotta kirjoitettu suomenkielisissä kirjoissa muotoon Laakso, sillä alunperin nimi on ollut Lakso. Suomenkieliset (ei-pohjanmaalaiset) ehkä ovat kuvitelleet, että Lakso on vain kirjoitusvirhe ja niinpä nimi on "korjattu" Laaksoksi. Kuitenkin Lakso nimi sellaisenaan on säilynyt Amerikassa. Onhan Beechwoodissa katukin, jonka nimi on Lakso Road. Lakso-sukunimiä ei Beechwoodissa enää ole, vaikka siellä ainakin vielä 1950-luvulla elivät Einer (Kustaa Lakson poika) ja Aune Lakso. Matin pojan Juha Maen todennäköisiä jälkeläisiä Beechwoodissa on vielä paljon, vaikka nimi Mäki on tietysti amerikkalaistunut muotoon Maki. Myös Andersonia Beechwoodista löytyy. Maen ja Andersonin lisäksi paikkakunnalta löytyy mm. Aho, Autio, Hietanen, Huhtala, Kosky, Kyllönen, Lahna, Lassi, Nikkinen, Puska, Ranta, Saari, Salo ja Waino. Beechwood ei ole nykyäänkään kovin iso paikkakunta, sillä vuonna 1982 siellä asui vain reilut 90 perhettä.⁵

I vaimo **Maria ("Mari") Matintytär Myllykoski** (taulusta V/6), vih. 4.4.1875 Ylistarossa, s.16.2.1853 Ylistarossa, talollisen tytär. Muutti Ylistarosta Lapualle 28.10.1875. K.12.2.1907 Lapualla.

Marian suvussa oli tapana, että perheen **nuorin** peri talon ja muut eivät mitään. Näin tehtiin siksi, että katsottiin, että vanhimmat lapset olisivat ehtineet jo kerätä omaisuutta, kun taas nuorimmalla tuskin olisi vielä mitään. Maria, joka oli vanhin lapsi ja olisi tavallisen menettelyn mukaan perinyt talon, oli tietysti asiasta hiukan katkera. Sen sijaan että hänestä olisi tullut talon emäntä, tulikin hänestä torpparin vaimo.

II vaimo Sanna Juhantytär Kiviniemi, vih.19.4.1908 Lapualla, s.1.9.1855 (ei Lapualla), k.1.12.1942.

Matin toinen vaimo Sanna oli ollut Matin palvelijana. Avioliitto ei kuitenkaan tainnut olla kovin sopuisa, kun sitä ei kestänyt kuin 11 kuukautta. Naimisiin mennessään pariskunta oli tehnyt sopimuksen, jonka mukaan eron sattuessa talo jää miehelle. Tehtiin erosopimus, jossa Sannalle luvattiin korvaukseksi avioliiton vaivoista palkkaa 10 mk/kk yhdeltätoista kuukaudesta. Se oli siihen aikaan jonkinlaisen taloudenhoitajan palkka. Sopimusta ei kuitenkaan virallisesti koskaan vahvistettu, vaan kirkonkirjoissa he olivat edelleen naimisissa. Kumpikin vain asui omalla tahollaan ja muutaman vuoden kuluttua Matti muutti Amerikkaan lastensa luokse.

Lapset I avioliitosta, kaikki syntyneet Lapualla:

1. Juha,

s.21.9.1876, muutti Yhdysvaltoihin Michiganin Beechwoodiin ja lyhensi siellä sukunimensä Rajamäestä Mäeksi (tai Maeksi). Etunimestä tuli John. Häntä ehkä tarkoittaa Beechwoodissa vielä 1982 eläneen John Maen isä John R. (Rajamäki?). Vaimo olisi tällöin Susanna Marie ja Juha olisi muuttanut Amerikkaan vuonna 1917.⁶ Isoäitini mukaan Juha olisi muuttanut Amerikkaan aivan vuosisadan alussa ja hänen vaimonsa nimi olisi ollut Sanna Kaisa Takamäki. Tytär Iimi Rajamäki.

2. Justiina (Tiina),

s.11.5.1878, mies Salomon Wilhelm Antinpoika / Andersson (s.17.7.1870 Lapualla, vht. Antti Antinpoika Kankaanpää ja Serafia Salomonintytär). Tiinan aviomies, "Kankaanpään Vilhe", löysi vaimonsa erikoisella tavalla. Mies oli nähnyt usein unta jostain tietystä työstä Lapualla ja päätti unensa perusteella tulla tätä hakemaan. Hän kyseli sen näköistä tyttöä, minkä unessaan oli nähnyt, ja niin hänet neuvottiin Laksolle Tiinan luokse. Sieltä Tiina tulikin vastaan maitotonkka kädessä, ja kohta kai mentiin naimisiin. Miestä oltiin varoiteltu, että Tiinalla olisi kaatumatauti, mutta tämä ei mokomasta ollut piitannut. Eikä itseasiassa kaatumatautia ollut olemassakaan, vaan sellainen huhu oli lähtenyt liikkeelle siitä, kun Tiina oli kerran heinäpellolla pyörtnyt ja hänet oli kannettu kotiin. Tiina ja Vilhe muuttivat Tiinan veljien ja isän tapaan

⁴ Kansalliskirkon 25-vuotisjulkaisu, 1898-23, s.131

⁵ More than just a farmer, Beechwood, Michigan 1882-1982 (Beechwoodin satavuotisjulkaisu, Siirtolaisinstituutti)

⁶ More than just a farmer, Beechwood, Michigan 1882-1982 (Beechwoodin satavuotisjulkaisu, Siirtolaisinstituutti)

Amerikkaan Michiganin Beechwoodiin. Lapset:

1. Tyyne Maria (Mary), mies Stanford, lapset Gloria, Curtis, Ronald, Raymond, Barbara ja Allen
 2. Saima, poika Henry Anderson (vaimo Sharon), ei omia lapsia
 3. Jaakko Vihtori (Jacob)
3. Matti,
s.10.7.1880, saluunanmyyjänä Amerikassa, kuoli poikamiehenä.
4. Kustaa Aukusti,
s.10.8.1882, muutti Yhdysvaltoihin Michiganin Beechwoodiin (sukunimenä Lakso). Vaimo oli nimeltään Olga ja hän oli myös suomalainen. Kustaalta tuli Amerikasta kirjeen mukana valokuva perheestä, sen yhdeksästä pojasta ja pienestä sylissä olevasta tyttärestä. Kirjoittivat, että nyt saa jo lastenteko loppua, kun vihdoin tuli tyttökkin. Kaikilla pojilla oli kuvassa päällään haalarit (farmarit), jollaisia Suomessa ei siihen aikaan vielä käytetty.
5. Maria,
s.23.7.1884, kuoli pieneenä
6. Sanna Aliina,
s.3.6.1886, kuoli pieneenä
7. **Jaakko Vihtori**,
s.1.1.1888 (taulu III/2)
8. Vilhelm Oskar,
s.2.5.1890, "Ville", kuoli pieneenä (yli 9 v)
9. Lempi Maria,
s.12.5.1892
10. Iisakki Sanfrid,
s.6.6.1894, "likka", kuoli pieneenä
11. Selma Susanna,
s.10.8.1897, kuoli syöpään, I mies Haapala, II mies Huhtala

TAULU V/5

Torppari **Juha Matinpoika** (taulusta VI/9), s.13.3.1828 Lapuan Annalassa (Haapamäen torppa), Lapuan Ilkan torppari. Vihittäessä toiseen avioliittoonsa 1852 oli "torpparin poika, leski Juha Matinpoika Sorvari" Ilkalta. K. luult. 26.3.1882 54-vuotiaana "maksatautiin".

I vaimo Anna Vilhelmiina Juhantytär, vih.2.10.1848 Lapualla, s.23.4.1826, torpparin tytär Lapuan Ilkasta (vht. Juha Matinpoika ja Anna Matintytär), k.12.3.1849 (jäätynyt kuoliaaksi, "ihjäl-frysen"). Juha ja Anna eivät siis ehtineet olla naimisissa kuin vajaat seitsemän kuukautta, eikä Anna ollut ehtinyt täyttää vielä kahtakymmentäkolmea.

II vaimo (**Ulrika**) **Albertina Iisakintytär** (taulusta VI/10), vih.13.3.1852 Lapualla, s.15.1.1830 Lapuan Huhtalassa, kuoli 14.9.1891 Lapualla torpparin leskenä 61-vuotiaana (kasvannainen vatsassa).

Lapsia II avioliitosta:

Matti ,	s.2.10.1852 (taulu IV/3)
Liisa,	s.23.3.1854
Juha,	s.22.2.1856

TAULU V/6

Torppari, sitten tilallinen **Matti Iisakinpoika Perkiö/ Myllykoski** (taulusta VI/11), s.29.11.1826 Ylistaron Kaukolan Hanhikoskella.

Isoäitini mukaan Matin talon nimi olisi ollut Riihimäki. Myllykoski on saattanut olla kylän nimi ja Perkiö Matin entisen torpan nimi.

Matilla oli peräti neljä vaimoa, joista kolme ensimmäistä kuoli ennen aikojaan.

I vaimo **Maria Eliaantytär** (taulusta VI/12), vih. 9.7.1850 Ylistaro (Matti Iisakinpoika Risalain fr Mettä Järvi & P. Maria Eliasdr Kärpä (=Kääpä)), s.3.4.1828 Ylistaron Torpparlan Huhtalassa, k.21.6.1873, kolme viikkoa kahdennentoista lapsensa syntymän jälkeen.

II vaimo Anna Kaisa Juhantytär Härsilä (taulusta VI/16), vih.24.7.1874, s.2.4.1834 Lapuan

Härsilässä, josta tullut Ylistaroon 1874, k.2.2.1884

III vaimo Anna Kaisa Matintytär Alasaari, vih.30.12.1884, s.4.6.1835, k.10.9.1891.

IV vaimo Maria Kaisa Jaakontytär Mäenpää, vih.24.2.1894, s.25.4.1843, k.24.9.1922.

Lapset I avioliitosta:

Maria, s.16.2.1853 (taulu IV/3), tyttönimeksi merkitty talon nimi Myllykoski, kun taas (Su)Sanna-siskon tyttönimeksi oli merkitty "isän sukunimi" Perkiö.⁷
 Susanna, s.19.4.1854, mennyt Amerikkaan
 Jaakko, s.11.1.1855 (tarkista)
 Juha Kustaa, s.2.7.1857, kuollut lapsena, päivää ei löydy
 Johannes, s.16.11.1858, k.25.8.1860
 lisakki, s.4.1.1860
 Matti, s.5.2.1862
 Adolfina ("Fiina"), s.2.3.1863, sukunimeksi Lahti
 Gemina, s.3.4.1865, k.12.2.1866
 Juha, s.13.5.1868, mennyt Amerikkaan ja kuollut siellä 8.11.1887
 Kustaa Viljam, s.24.4.1870, k.14.5.1872
 Liisa, s.4.6.1873

II avioliitosta:

Kustaa Viljam, s.5.5.1878, k.29.6.1878

TAULU VI/9

Torppari **Matti Matinpoika** (taulusta VII/17), s.24.8.1805 Lapuan Annalan Haapamäen torpassa.

Matti oli hyvä lukemaan ja tämän ansiosta hän sai 1821 ison puukotelaisen raamatun, joka on vieläkin tallella (Anni Ala-Rakkola-Karalla).

Matti asui perheineen Haapamäessä, kunnes muutti 1830-luvulla Lapuan Ilkan Sorvarin torppaan. Sofia-tyttären syntyessä 1849 Mattia kutsuttiin sorvariksi. K. 3.2.1874 Sorvarilla 68-vuotiaana keuhkotautiin.

Vaimo **Liisa lisakintytär Keisala** (taulusta VII/18), vih.15.10.1827 Lapualla, s.5.9.1806 Lapuan Keisalassa (rippikirjassa 2.4.1806 Keisala, myös 2.9. ja -9.), asui vihkimisensä aikoihin vanhempiensa kanssa Heikkilän torpassa, k. 7.2.1893 Sorvarilla 86-vuotiaana "hengenahdistukseen".

Lapsia:

Juha, s.13.3.1828 (taulu V/5)
 Matti, s.11.5.1829, k.26.9.1834 5-vuotiaana
 lisakki Kustaa, s.9.5.1832, k.22.7.1833 punatautiin 1-vuotiaana
 Anna Greta, s.7.5.1834, k.10.4.1851 keuhkotautiin
 Liisa, s.9.4.1836, hänellä avioton tytär Maria (s.11.11.1858)
 Hermanni, s.1.5.1839, myöh. Sorvarin torppari, vaimo Liisa Greta Juhantytär Rosendal (vih.31.3.1861 Lapua), vihittäessä Hermanni oli töissä Marttalassa, lapsia (syntyneiden luettelosta, osin epävarmoja):
 Sanna, s.12.12.1861 Ilkka
 Liisa, s.15.10.1863 Ilkka, k.8.2.1862 "synnynnäiseen heikkouteen"
 ? Maria, s.9.1.1865 Ilkka (äiti *Maria* Juhantytär), k.27.9.1866 (Herman Sorvaris barn Maria) "kuristustautiin" (stryps)
 Matti, s.14.3.1867 Ilkka, k.15.4.1867 vatsatautiin
 ? Kaisa, s.13.2.1868 Ilkan Savela
 Juha, s. 18.2.1871 Rosendal
 Liisa, s.8.12.1873 Rosendal
 Hermanni, s.23.9.1876 Kortesoja

⁷ Ylistaron kirkkoherranvirasto, 17.10.1989

	Isak,	s.21.7.1881	Kortesoja
Maria,	s.12.12.1841		
Kaisa,	s.8.4.1844		
Sanna,	s.22.9.1846		
Sofia,	s.27.3.1849, k.14.5.1850	isorokkoon	

TAULU VI/10

Torppari **lisakki Matinpoika (Rantamäki)** (taulusta VII/19), s.28.6.1795 Lapuan Strömsuddilla ("hos klock. Harberg"), Rantamäen torpassa, v.1821 mainittu rengiksi Rantamäellä, v.1823 itsel-lisenä, ainakin jo vuonna 1825 Lapuan Huhtalan torppari. Huhtalan torppa sai sekini nimekseen Rantamäki, Strömsuddin Rantamäki muuttui pelkäksi Rannaksi ja siinä oli torpparina lisakin veli Matti.

Vuosien 1830-36 rippikirjan mukaan perhe muutti Helsinkiin vuonna 1832 ja palasi sieltä 1833. K. 13.3.1873 Lapualla 77-vuotiaana "vanhuuteen" (syytinkiläismies lisakki Matinpoika Rantamäki)

Vaimo **Ulrika Albertina Samuelintytär Edgren**, vih.13.5.1821 Lapualla, s.10.8.1798 Alavudella (synt. luettelo puuttuu), muutti Lapualle 1814 Jalasjärveltä ja oli piikana ainakin Ilkalla (1817) ja Antilalla (1818). Kuoli 3.5.1887 Lapualla 88-vuotiaana (Huhtalan torpan eläkeleski Ulrika Albertina Samuelintytär Rantamäki).

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Kaisa Greta,	s.8.11.1821, k.13.9.1823	
Maria,	s.5.3.1823, mies lisakki Juhanpoika (Marttala), (s.14.10.1819),	
	vih.11.11.1849 Lapua, lapsia:	
	Albertina,	s.18.5.1850, k. pienenä
	Juho,	s.18.3.1852
	Maria,	s.16.1.1854
	Kaisa,	s.5.4.1858
	Kustaa,	s.18.7.1860
	Sanna,	s.16.2.1866
Emmanuel,	s.30.3.1825	
Liisa,	s.27.9.1827, piiksi Alanurmon Leskelään, mies: leski, renki Juha	
	Leenanpoika Kulju (taulussa VIII/30), vih.5.10.1851 Lapua, lapsi:	
	Albertina,	s.11.7.1852

Ulrika Albertina,

	s.15.1.1830 (taulu V/5)
Kaisa Greta,	s.9.1.1833, mies luult. Torppari Matti Juhanpoika (vih. 3.10.1853 Lapua)
Susanna Vilhelmiina	s.12.1.1838, k.8.8.1838

TAULU VI/11

Torppari **lisakki Aabrahaminpoika Risula** (Hanhikoski) (taulusta VII/21), tilallisen poika, s.31.10.1802 (rippikirjassa 13.10.) Ylistaron Kaukolan Hanhikoskella, kotitalonsa torppari (Risulan torppa). lisakki sai vuonna 1825 rangaistuksen tappelusta ja 1829 ensikertalaisesta juopumuksesta ja varkaudesta (rippikirjan teksti oli vaikeaselkoista).

Vaimo **Susanna Matintytär** (taulusta VII/22), vih.9.11.1823 Ylistarossa, s.16.7.1801 Ylistaron Kaukolan Kriekulalla, vihittäessä oli töissä miehensä kotipaikassa ("tjenare på s:ma h:n").

Lapsia, syntyneet Ylistarossa:

Aabraham,	s.12.12.1823 Ylistaron Kaukolan Hanhikoskella, k.16.11.1825 (?)
Matti,	s.29.11.1826 Ylistaron Kaukolan Hanhikoskella (taulu V/6)
lisakki,	s.30.1.1829 Ylistaron Torpparlan Hanhikoskella, k.7.7.1840
	"hengenahdistukseen" ja "turvotukseen"
Susanna,	s.28.11.1832 Ylistaron Kaukolan Koskella, k.7.6.1840 "vatsanvääntheisiin" ja "turvotukseen"
Maria,	s.19.1.1838 Ylistaron Kaukolan Koskella, mies ruotukorpraali Israel Kustaanpoika Filpp (vih.10.2.1860 Ylistaro)

Liisa, s.30.5.1841 Ylistaron Kaukolan Koskella, k.6.12.1841 "vatsanväanteisiin"
 Jaakko, s.5.1.1845 Ylistaron Kaukolan Koskella

TAULU VII/12

Torppari **Elias Jaakonpoika** (taulusta VII/23), s.4.2.1803, torpparin poika. Elias sai vaimokseen isäntätalonsa Ylistaron Topparlan Huhtalan tyttären ja hänestä tuli talon torppari. Vuodesta 1832 torppa oli *Mettälän* Huhtala. Vuonna 1847- sukunimenä Kääpälä, samoin kuin naimisiin menneillä lapsilla.

Vaimo **Maria Heikintytär Huhtala** (taulusta VII/24), vih.5.11.1824 Ylistarossa, s.2.4.1807 Ylistaron Topparlan Huhtalalla, talollisen tytär.

Lapsia, syntyneet kaikki Topparlan/Mettälän Huhtalassa:

Jaakko, s.27.7.1825, k.17.12.1825 ("ältan")
 Susanna, s.22.2.1827, mies Juha Esanpoika Lammilta, vih.4.3.1845 Ylistarossa
Maria, s.3.4.1828 (taulu V/6)
 Kaisa Greta, s.23.1.1830, mies torppari Israel Israelinpoika Palomäki (vih. 3.7.1853 Ylistaro)
 Juho Henrik, s.9.2.1831, vaimo torpparin tytär Liisa Kustaantytär Kivimäki (vih.4.7.1851 Ylistaro)
 Liisa, s.1.12.1832
 Kustaa, s.6.12.1834, vaimo Liisa Kustaantytär Saarenpää (vih. 4.11.1862 Ylistaro)
 Justiina, s.25.9.1836
 Iisakki, s.29.6.1838, k.6.7.1838 ?
 Vilhelmiina, s.26.6.1839
 Jaakko, s.4.11.1842
 Sakari, s.21.3.1845, k.12.8.1845 "vatsanväanteisiin"
 Juho, s.2.8.1847 (isä torp. Elias Jaakonpoika Kääpälä), k.17.11.1849 yskään

TAULU VII/17

Torppari **Matti Simonpoika** (taulusta VIII/33), s.31.8.1764 Lapuan Harbergillä, vihittäessä merkitty rengiksi Lapuan Yli-Annalalla, missä hänen isänsä oli seppänä. Myöhemmin Annalan Haapamäen torppari (sama sepän torppa), k.27.10.1839 75-vuotiaana ruotuvaivaisena "pistokseen".

Vaimo **Anna Juhantytär**, vih.17.4.1797 Lapualla, s.12.12.1773 (ei Lapualla, vihittäessä kotipaikaksi merkitty Antila, muttei löydy koko rippikirjasta, s. ehkä 19.12.1773 Vöyrillä), k.22.8.1846 78-vuotiaana ruotuvaivaisena "vanhuuteen".

Lapsia:

Johannes, s.7.12.1798, k.4.8.1808 "vatsanväanteisiin"
 Marketta, s.5.4.1802, mies Juha Jaakonpoika Ala-Tuomala (s.11.12.1811)
Matti, s.24.8.1805 (taulu VI/9)
 Kaisa, s.27.7.1809, k.20.1.1826
 Simo, s.2.11.1810, k.30.12.1842
 Hermanni, s.19.1.1815

TAULU VII/18

Tilallinen, sitten torppari **Iisakki Juhanpoika Ala-Keisala** (Skulti) (taulusta VIII/35), s.31.12.1772 Isonkyrön Kuivilan Skultilla, vaimonsa kotitilan Lapuan Alanurmon Ala-Keisalan isäntä. Kaisalan vävy 1798-1800 ja isäntä 1801-1817. Myöhemmin menetti talonsa ja joutui torppariksi Alanurmon Heikkilään, jossa asui ainakin vuodesta 1820 eteenpäin. k.26.2.1831 58-vuotiaana ("död i Etzeri" eli kuollut Ähtärissä).

Vaimo **Marketta Jeremiaantytär Ala-Keisala** (taulusta VIII/36), vih.2.7.1797 Lapualla, s.5.2.1780 Ala-Keisalalla, 1855 asui itsellisenä Heikkilässä. Kuoli 26.11.1859 Heikkilässä

ruotuvaivaisena "vanhuuteen" 79-vuotiaana.

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Susanna,	s.20.4.1798, k.11.10.1798 "vatsasairauteen"
Juha,	s.31.3.1800, k.14.3.1801 "vatsasairauteen"
Jeremias,	s.7.9.1801, kuoli heti hätäkasteen jälkeen (8.9.)
Hermann,	s.14.2.1804
Liisa,	s.5.9.1806 (taulu VI/9)
lisakki,	s.20.7.1810, rippikirjassa merkintä "sairaat silmät", sitten "ei näe", vaimo: leski ja neljän lapsen äiti Kaisa Tuomontytär (s.27.6.1803), asuivat Sipilän Sillanpään torpassa
Maria,	s.4.10.1812, mies Matti Matinpoika Mylly (s.9.8.1814)
Susanna,	s.20.2.1815
Johannes,	s.3.10.1817, vaimo Leena Sofia Juhantytär Hakkarainen, (s.2.1.1822)
Kaisa Greta,	s.27.1.1820 Heikkilässä
Hedvig,	s.3.10.1823 Heikkilässä

TAULU VII/19

Torppari **Matti lisakinpoika Rantamäki/Strömsudd** (taulusta VIII/37), s.30.12.1765 Lapuan Kirkonkylän Saarenpäässä, kirkonkylän Strömsuddin (eli Harbergin) Rantamäen torppari, vaimon isä oli siellä ollut lukkarina. K.4.7.1821 Lapualla 55-vuotiaana "pistökseen" (gamla prestegårds tp Matts Isacsson Ranta).

Vaimo **Kaisa Juhantytär** (taulusta VIII/38), vih.30.11.1792 Lapualla, s.25.3.1771 Lapuan Kirkonkylän Lahdella, Lapuan lukkarin tytär, k.29.9.1841 Lapualla (Rannan torpassa) 70-vuotiaana kirkonvaivaisena punatautiin.

Lapsia:

Juha,	s.19.3.1793, vaimo talollisen tytär Liisa Niilontytär Kojola (vih. 13.6.1813 Lapualla, s.1785)
lisakki,	s.28.6.1795 (taulu VI/10)
Matti,	s.27.8.1801, Rannan (Rantamäen) torppari, vaimo torpparin tytär Liisa Erkintytär Harri (vih.6.11.1823 Lapua, s.7.9.1804, vht. torppari Erkki lisakinpoika Harri ja Kaisa Matintytär))
Esa,	s.13.4.1807, k.29.8.1808 (?)
Maria,	s.22.2.1812
Jaakko,	s.21.6.1813, k.28.8.1822 "turvotukseen"

TAULU VII/21

Tilallinen **Aabraham Heikinpoika Hanhikoski**, s.-.1.1755, muutti Kauhavalta 1781 rengiksi Ylistaron Kaukolan Hanhikoskelle. Aabraham meni seuraavana vuonna naimisiin talon tyttären kanssa, häillä ei tosin pidetty kovaa kiirettä, sillä jo kahden kuukauden kuluttua vihkimisestä syntyi ensimmäinen lapsi. Näin Aabrahamista tuli talon isäntä "reittä myöten" ja isännäksi hän myös jäi, vaikka vaimo kuoli ja uusi tuli tilalle.

Aabraham itse kuoli 21.11.1807 52-vuotiaana, kuolinsyy oli "ihjälfallen i skogen" eli hän oli ehkä metsätöissä ollessaan kaatunut ja loukannut itsensä niin pahasti, että henki meni.

I vaimo Maria Juhantytär Hanhikoski, vih.17.10.1782 Ylistarossa, s.17.3.1766 Hanhikoskella, k.15.11.1794 Hanhikoskella "korkeaan kuumeeseen" 28-vuotiaana.

II vaimo **Susanna Kallentytär Mullonen** (taulusta VIII/42), vih.29.10.1795 Isossakyrössä, s.13.10.1770 Isokyrön Ikolan Mullosella, asui vanhemmiten poikansa Jaakon luona. (Kuollut ehkä 11.2.1843 Ylistarossa (Heikkilä Tuuri syytinkiläismuori Susanna Kallentytär 72-vuotiaana vanhuuteen))

Lapsia I avioliitosta:

Johannes,	s.21.12.1782
Esaias,	s.3.1.1786, k.1.7.1809 23-vuotiaana punatautiin, vaimo talollisen tytär Liisa Jaakontytär Pukkila (vih. 3.6.1806 Ylistaro), lapset:
	Jaakko, s.19.7.1806
	Maria, s.23.2.1808

Aabraham, s.3.11.1788, hukkuu 14.10.1828 Ylistarossa 39-vuotiaana, vaimo Liisa Jaakontytär (vih.26.2.1814 Ylistaro, s.10.11.1790), lapsia (syntyneet Ylistarossa):⁸

Johannes,	s.8.12.1814, k.19.6.1815
Aabraham,	s.13.11.1815, k.24.11.1815
Maria,	s.14.12.1816, k.23.6.1817
Liisa,	s.5.2.1818
Maria,	s.25.5.1821, k.25.5.1821
kuolleena syntynyt lapsi, 23.9.1822	
Susanna,	s.1.1.1824, k.15.8.1824

Maria, s.13.8.1791, k.24.5.1809 Hanhikoskella 17-vuotiaana punatautiin

Lapsia II avioliitosta:

Jaakko, s.17.2.1797, vaimo torpparin tytär Maria Jaakontytär Pukkinen (vih. 13.10.1826 Ylistaro, s.16.9.1804), lapsia (syntyneet Ylistarossa)

Susanna,	s.24.1.1827
Jaakko,	s.10.3.1834, k.30.8.1934
Maria,	s. 7.8.1835
Jaakko,	s.1.6.1839
Juho,	s.29.7.1842
Liisa Greta,	s.20.11.1846

kuolleena synt. tyttö,
s.25.1.1799 (luultavasti 25.5. tai 21.5. koska on merkitty toukokuun kohdalle)

Liisa, s.7.8.1800, k.28.5.1825 "korkeaan kuumeeseen", mies lisakki Jaakonpoika (s.18.9.1793), muutti Lapualta 1818 ja vaimonsa kuoleman jälkeen sinne takaisin 1826, asuivat Ylistarossa Topparlan Kujajärven torpassa

lisakki, s.31.10.1802 (taulu VI/11)

Susanna, s.6.1.1804, muutti Ylihärmään 29.6.1828

Marketta, s.18.12.1805, k.15.10.1807

Hedvig, s.10.1.1808, k.26.2.1810

TAULU VII/22

Seppä, sitten torppari **Matti Jaakonpoika Spännär** (taulusta VIII/43), s.20.9.1754 Ylistaron Kaukolalla, sotilaan poika. Ylistaron Kaukolan Kriekulalla torpparina, k.22.4.1809 Kriekulalla 54-vuotiaana punatautiin.

Vaimo **Maria Juhantytär Spännär** (taulusta VIII/44), vih.17.10.1787 Ylistarossa, vihittäessä molemmat asuivat Kriekulalla, s.23.3.1766 Ylistaron Kaukolan Kamppilalla.

Marian ja Matin sukunimien yhtäläisyys johtuu siitä, että Matin isä Jaakko peri Marian isoisän sukunimen sotilastorpan mukana (ks. taulu VIII/43).

Miehensä kuoltua Maria asui edelleen samassa torpassa, kunnes yksi toisensa jälkeen lapset muuttivat pois tai kuolivat. Maria itse kuoli 17.8.1838 (?).

Lapsia:

Jaakko,	s.12.10.1788, k.5.4.1808 ?
Liisa,	s.8.2.1792, mies Antti Joosefinpoika (vih.16.7.1815 Ylistaro, s.28.2.1788), pitivät jonkun aikaa Liisan äidin torppaa, mutta muuttivat sitten Muurimäen torppareiksi, lapset (syntyneet Ylistarossa):
Matti,	s.15.10.1815
Maria,	s.29.11.1817
Liisa,	s.16.12.1820 +
Susanna,	s.8.11.1821 +
kuolleena syntynyt poikalapsi, 10.10.1823	
Susanna,	s.6.9.1824
Jaakko,	s.25.7.1827
Juha,	s.18.3.1831

⁸ Perheen vaiheet olivat aika surulliset, kun isä hukkuu ja seitsemästä lapsesta kuusi kuoli aivan pienenä

Marketta, s.17.11.1793, k.17.9.1795 tulirokkoon
 Maria, s.25.10.1796, k.14.5.1832 (?) asui kuolemaansa saakka äitinsä luona
Susanna, s.16.7.1801 (taulu VI/11)
 Matti, s.25.10.1805, vaimo Susanna Juhantytär (s.30.12.1810, vih.20.12.1832),
 asuivat Kaukolan Viidalla

TAULU VII/23

Torppari **Jaakko Antinpoika** (Storman) (taulusta VIII/45), s.27.11.1772 (rippikirjassa 23.11.) Uusikaarlepyyssä, muutti vanhempiensa mukana Ylistaron Kaukolan Huhtalaan uudisasukkaiksi. Sittemmin Jaakosta tuli Huhtalan torppari. Jaakko oli ilmeisen hyvissä väleissä Huhtalan isännän kanssa, sillä kaksi hänen lapsistaan meni Huhtalan lasten kanssa naimisiin. Jaakon isä oli aikanaan perustanut Huhtalan uudistilan.

Jaakon jälkeen hänen poikansa Elias otti torpan haltuunsa ja Jaakko, Marketta-vaimo ja poika Jaakko muuttivat 14.10.1826 Vöyriin.

Vaimo **Marketta Eliaantytär Taipale** (taulusta VIII/46), vih.18.3.1793 Ylihärmässä, s.1771 Ylihärmässä, syntyneiden luettelossa on sillä kohtaa aukko.

Lapsia (Ylistaron Topparlassa):

Liisa, s.15.5.1794
 Susanna, s.4.7.1795, mies Heikki Heikinpoika (vih.1.11.1814) (taulusta VII/24)
 Maria, s.18.7.1799, meni naimisiin 1828 ja muutti Vöyriin
Elias, s.4.2.1803 (ei löyt., ei myöskään IGI:stä) (taulu VI/12)
 Liisa, s.17.8.1806, meni naimisiin Ylihärmään
 Jaakko, s.13.7.1810, muutti vanhempiensa kanssa Vöyriin
 kuolleena syntynyt tyttölapsi, 21.12.1816

TAULU VII/24

Tilallinen **Heikki Matinpoika Huhtala** (taulusta VIII/47), s.26.1.1767 Vöyrin Bertbyssä, muutti Vöyriältä vanhempiensa kanssa Ylistaron Topparlan kylän Högbackan uudistilalle. Heikistä tuli sitten Högbackan torppari.

Topparlan Huhtalan talon yhden osan isäntä Heikistä tuli noin 1806 (kyläjako muuttui siten, että Topparlan Huhtalasta tuli Mettälän Huhtala). Heikki kuoli 11.2.1836 Huhtalalla kihtiin 79-vuotiaana.

Vaimo **Susanna Uodintytär Unkuri**, vih.8.5.1785 (Yli-) Härmässä (trp Henric Matsson Högback, Ylistaro & Bde dr. Susanna Olae Ungur), s.11.12.1764 luultavasti (Yli-) Härmässä (kastekirjassa aukko 1760-1777), k.13.4.1838 Huhtalalla "vanhuuteen" 73-vuotiaana syytinkiläisenä.

Susannan vanhemmat ovat mahdollisesti Uoti Uotinpoika Unkuri Yli-Härmästä ja Sofia Juhantytär Lapuan Talvitieltä, vih.19.10.1760 Lapualla. 1770-luvun lopulla Härmässä sai lapsen Uoti Unkuri ja Maria Matintytär (mahd. II vaimo?).

Lapsia:

Matti, s.4.5.1786, vaimo Liisa Gabrielintytär (s.1.10.1783)
 Maria, s.13.12.1787, k.3.11.1794 (ei löyt.)
 Sofia, s.1.12.1789, mies Iisakki Eliaanpoika (s.5.12.1786)
 Kustaa, s.3.7.1792, muutti Härmään
 Heikki, s.10.6.1795, vaimo Susanna Jaakontytär (vih.1.11.1814), ks. edellinen taulu
 Jaakko, s.21.4.1797, k.10.9.1808 punatautiin
 Juha, s.20.12.1799, k.25.8.1800 hinkuyskään
 Iisakki, s.14.6.1801, meni naimisiin ja muutti Yli-Härmään 6.1.1822, mutta palasi jo samana vuonna takaisin, II (?) vaimo Susanna Iisakintytär Yli-Härmästä (vih.30.10.1835)
 Juha, s.28.12.1803, k.4.4.1804 tulirokkoon
 Susanna, s.13.3.1805, k.10.11.1807 isorokkoon
Maria, s.2.4.1807 (taulu VI/22)
 Johannes, s.12.12.1814

TAULU VIII/33

Torppari, seppä **Simo Yrjönpoika**, s.-.10.1726 (ei löyt.)

Vihittäessä Simon kotipaikaksi oli merkitty Lapuan Tiistenjoen Toppari, missä hän oli renkinä. Vuoteen 1775 asti hän oli ilmeisesti renkinä eri paikoissa ja vuodesta 1776 lähtien Annalan torpparina. Välissä oleva Ämmälän torppa tarkoittanee sekin Annalaa. Rippikirjassa 1793-99 Simo oli merkitty Annalan sepäksi. K.15.2.1796 Annalassa 70-vuotiaana "röhkätautiin" (smed Simon Jöransson Annala, flussfeber).

Vaimo **Marketta Gabrielintytär Marttila** (taulusta IX/66), vih.24.6.1760 Lapualla, s.13.3.1741 Lapuan Tiistenjoen Marttilassa, k.28.10.1813 Annalassa 72-vuotiaana ruotuvaivaisena "rintatautiin".

Lapset, kaikki syntyneet Lapualla:

Valpuri,	s.23.4.1761 Ämmälä, k.29.6.1761 (2kk, 1vk, 4pv)
Yrjö,	s.11.9.1762 Yli-Fräntilä, k.10.8.1763 (11 kk)
Matti ,	s.31.8.1764 Harberg (taulu VII/17)
Tuomo,	s.11.12.1765 Ala-Annala, k.20.3.1766 (4 kk)
Liisa,	s.26.5.1767 Ala-Annala, k.10.7.1767 (1kk,2vk,4pv)
Maria,	s.17.6.1768 Ala-Turja, k.5.7.1768 (2vk, 4pv)
Simo,	s.13.2.1770 Ala-Turja, k.26.7.1770 tuhkarokkoon
Gabriel,	s.20.10.1771 Ala-Turja
Marketta,	s.7.12.1773 Ala-Turja, muutti Kauhavalle
Jaakko,	s.7.7.1775 Ala-Turja, k.13.7.1775 (5 pv)
Kaisa,	s.1.11.1776 Annala torp., muutti Kyröön
Juha,	s.9.12.1777 Ämmälä torp.
Susanna,	s.22.6.1779 Ala-Annala torp., k.29.8.1779
Antti,	s.18.9.1780 Annala torp., k.24.9.1780
Anna,	s.8.10.1782 Annala torp., asui veljensä Matin luona Haapamäen torpassa

TAULU VIII/35

Tilallinen **Juha Juhanpoika Skulti** (taulusta IX/69), Isonkyrön Kuivilan Skultin isäntä, s.4.6.1728 Skultilla, k.2.3.1787 Skultilla 59-vuotiaana.

Vaimo **Susanna Matintytär Kokki** (taulusta IX/70), vih.21.3.1750 Isossakyrössä (Cuivila Skultilla bd.s.u.k. Joh. Johanss. & Heick. Kockila bd.dr.pig. Sus:a Mattsdr.), s.3.9.1732 Ylistarossa, k.30.3.1810 Skultilla "vanhuudenheikkouteen" (77 v, 6 kk, 27 pv).

Lapsia:

Johannes,	s.13.8.1751, talon tuleva isäntä, vaimo Liisa Jaakontytär Ritarla (vih.16.10.1777, s.23.9.1759, k.8.4.1809)
Liisa,	s.18.9.1752, muutti 1788 Ylistaroon
Kristiina,	s.16.9.1754, k.27.11.1754
Jaakko,	s.18.10.1756
Mikko,	s.24.9.1759, pitäjänrätäli, vaimo Susanna Elisabeth Lithovia (s.3.2.1764), muuttivat 1792 Ylistaron Perälään
Susanna,	s.18.11.1761, muutti 1787 Ylistaroon
Matti,	s.14.6.1771, k.29.6.1771
lisakki ,	s.31.12.1772 (taulu VII/18)

TAULU VIII/36

Tilallinen **Jeremias Jaakonpoika Ala-Keisala** (taulusta IX/71), s.23.4.1752 Lapuan Alanurmon Keisalalla, Ala-Keisalan isäntä, k.11.10.1808 Ala-Keisalalla "punatautiin" 56-vuotiaana.

Vaimo **Susanna Erkintytär Ala-Koskela** (taulusta IX/72), vih.25.9.1774 Lapualla, s.1.7.1753 Lapuan Ruhan Ala-Koskelalla, k.7.10.1828 Keisalassa 75-vuotiaana syytinkiläisenä "vanhuudenheikkouteen".

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Jaakko,	s.23.2.1776, k.16.11.1776 hinkuyskään
---------	---------------------------------------

Juha,	s.2.4.1777, k.17.4.1779 "yskään"
Marketta,	s.5.2.1780 (taulu VIII/18)
Liisa,	s.20.11.1781, meni naimisiin Ketolalle
Juha,	s.8.6.1783, k.7.10.1783 (magflen?)
Maria,	s.21.9.1787(?), mies Juha Antinpoika Kauhavalta
Susanna,	s.12.8.1786, k.22.2.1786 (2kk, 1vko, vrt. s.aika)
Susanna,	s.24.1.1791, mies Juha Heikinpoika Yli-Saari (s.4.6.1784), Koppelomäen torppareina Keisalassa
Juha,	s.4.5.1794, k.3.12.1794 (7 kk)

TAULU VIII/37

Iisakki Iisakinpoika Härsilä (taulusta IX/73), s.2.4.1740 Lapuan Liuhtarinkylän Härsilässä.

Iisakki oli isänsä tapaan aika omapäinen mies. Kirkossa penkkien jako naisten ja miesten puoleen oli ehdoton, ja siihen suhtauduttiin kuin itsestään selvään asiaan ainakin. Niinpä kirkkoneuvosto joutui aivan ymmälle, kun Iisakki oli eräänä sunnuntaina istunut naisten puolella ilman mitään erityistä syytä. Kirkkoneuvosto totesi, ettei sellaista ollut koskaan ennen sattunut, minkä vuoksi Iisakki pääsi varoituksella, mutta seuraavia yrittäjiä uhkasi jalkapuu.⁹

Vaimonsa Iisakki löysi Lapuan kirkonkylän Saarenpäästä, missä hänen isosiskonsa Maria oli emäntänä (taulu VIII/50). Ensimmäisen lapsensa jälkeen Iisakki muutti itsekin Saarenpäähän, mutta kuoli jo melko pian eli 6.6.1766 "rintapistoksiin" 26-vuotiaana.

Iisakkiä tarkoittanee Lapuan historia I:n maininta "Saarenpään huonemies Iisakista", joka perunkirjan mukaan omisti kolme pitkää takkia, (sinisen ja kaksi valkeata) sekä punaiset raidalliset liivit ja raidallisen huopamyssyn.¹⁰

Vaimo **Liisa Erkintytär Ryssy** (taulusta IX/74), vih.28.12.1761 Lapualla, s.(kast.)11.2.1734 Nurmon Ryssyllä, asui vihittäessä Saarenpäässä, miehensä kuoleman jälkeen siellä itsellisenä lastensa kanssa. Vanhemmiten (vuodesta 1792 lähtien) Liisa asui poikansa Matin luona Harbergilla, elossa siellä vielä 1811.

Lapsia:

Martti,	s.9.11.1762 Härsilässä
Iisakki,	s.8.12.1763 Saarenpäässä
Matti,	s.30.12.1765 Saarenpäässä (taulu VII/19)

TAULU VIII/38

Lukkari **Juha Juhanpoika Harberg** (taulusta IX/75), s.22.12.1747 Lapuan Latva-Nyrhilän Kuusistolla, suutarin poika. Latva-Nyrhilältä meni rengiksi Lapuan Yli-Lassilalle 1761 ja sieltä naimisiin mentyään Lapuan Lahdelle. Välillä perhe asui Saarenpäässä, missä syntyi yksi lapsi. Noin vuodesta 1775 lähtien Juha Juhanpoika asui perheineen Harbergilla ja Juha alkoi toimia Lapuan lukkarina. Juha kuoli 11.9.1808 punatautiin 60-vuotiaana. Hänen jälkeensä lukkariksi tuli Arvid Logren (taulu VII/28).

Vaimo **Maria Matintytär** (taulusta IX/76), vih.11.6.1769 Lapualla, s.28.2.1748 (ei Lapualla, todennäköisesti Kuortaneella), asui vanhempiansa kanssa mm. Lapuan Laurilalla ja meni sitten piiiaksi Lapuan Filppulaan vuonna 1760 eli jo 12-vuotiaana. Asui siellä naimisiin menoonsa saakka, jolloin muutti miehensä kanssa Lapuan Lahdelle.

Maria muutti miehensä kuoleman jälkeen 1814 Alahärmään, ja sieltä takaisin Lapualla 26.10.1816. Tällöin hänet mainitaan "lukkarin leski Maria Matintytär Harbergiksi".

Lapsia:

Marketta,	s.16.3.1770 Lahdella, mies Antti Iisakinpoika (s.marraskuussa 1757), muuttivat 1802 Alavudelle
Kaisa,	s.25.3.1771 Lahdella (taulu VII/19)
Matti,	s.11.9.1773 Saarenpäässä, muutti 1803 Härmään

⁹ Lapuan historia, s.531

¹⁰ Lapuan historia I, s.603

Johannes, s.10.4.1775 Yli-Harbergilla, vaimo Kaisa Juhantytär (s.22.12.1772), muuttivat 1803 Kauhavalle, mutta asuivat taas myöhemmin Harbergilla
 lisakki, s.16.1.1777 Yli-Harbergilla, +
 Maria, s.23.3.1778 Harbergilla, muutti 1803 Vuoskoskelle (Ala-Härmässä)
 Susanna, s.22.5.1781 +
 Jaakko, s.7.8.1782 +
 Antti, s.16.10.1783
 kuoll. synt. tyttö, s.24.2.1785
 Esa, s.30.3.1786
 Samuel, s.13.7.1787 +
 Liisa, s.23.5.1789

TAULU VIII/42

Tilallinen **Kalle Juhanoika Mullonen** (taulusta IX/83), s.20.4.1730 Isonkyrön Ikolan Mullolassa, Mullolan isäntä, k.22.2.1796 Mullolassa 66-vuotiaana, "syöpä kasvoissa".

I vaimo Anna Eliaantytär Topparla, kuulutettu 21.5.1750 Isokyrössä, s.1726 Ylistarossa, k.29.6.1759

II vaimo **Susanna lisakintytär Iso-Somppi** (taulusta IX/84), vih.27.1.1760 Isokyrössä, s.2.2.1734 Ylistarossa, kotoisin Isonkyrön Heikkolan Iso-Sompilta, k.11.1.1804 "rötkätautiin" 69-vuotiaana, talon nimi oli tähän aikaan Ikolan Ihamäen Mullo (Ikolan Mullolan asemasta).

Lapsi I avioliitosta:

Susanna, s.5.5.1752 Isokyrö Ikola Mullola, k.17.7.1752
 Liisa, s.11.7.1753 Isokyrö Ikola Mullola, k.17.8.1753
 Maria, s.28.6.1754 Isokyrö Ikola Mullola, k.27.2.1755
 Juha, s.18.7.1756, vaimo Kaisa Martintytär (s.24.12.1757)

Lapsia II avioliitosta:

Maria, s.8.3.1761, mies Juha Jaakonpoika (s.6.11.1757)
 Jaakko, s.16.7.1762, k.4.6.1808, Mullolan toisen puolen isäntä, vaimo Maria Juhantytär (s.13.3.1766, k.1.5.1808)
 Matias, s.9.9.1763, k.5.11.1763 "vatsatautiin"
 lisakki, s.21.12.1764, muutti Lapualle 1788
 Simo, s.5.10.1767, muutti Orismalan Laurilaan
Susanna, s.13.10.1770 Isokyrö Ikola Mullola (taulu VII/21)
 Liisa, s.3.10.1773, muutti Orismalan Laurilaan
 Israel, s.9.9.1776, k.15.10.1780 isorokkoon

TAULU VIII/43

Sotamies, sitten korpraali **Jaakko Spännär**, s.1725

Jaakon sotilastorppa (n:o 14) sijaitsi Ylistaron Kaukolan Kriekulalla jonne hän tuli sotilaaksi n.v.1749, korpraaliksi hän yleni vuoden 1767 jälkeen.

Jaakko peri sukunimensä ruotunsa edelliseltä sotilaalta Simo Spännäriltä. Mitään sukua he ilmeisesti eivät toisilleen olleet vaan sotilasnimi saattoi useinkin periytyä sotilastorpan mukana. Jaakon poika Matti ja edellisen sotilaan Simo Spännärin pojantytär Maria menivät kuitenkin myöhemmin naimisiin kahdentoista vuoden ikäerosta huolimatta (taulu VII/22).

Perhe muutti Isokyrön Heikkolan kylään n. v.1772. Jaakko kuoli Heikkolassa 4.9.1776 51-vuotiaana, kuolinsyy: "genom stupande ur en (öhståk ??)", minkä sisältö ei ole minulle muuten valjennut, kuin että "stupa" tarkoittaa kaatumista (sotilaallisessa mielessä).

Vaimo **Kaisa Martintytär Hanhikoski** (taulusta IX/86), vih.14.10.1750 Ylistarossa ja kuulutettu Isossakyrössä (Ylistaron emäseurakunta) 26.9.1750, s.18.11.1728 (ei Ylistarossa). Miehensä kuoleman jälkeen Kaisa muutti takaisin muutti takaisin Ylistaroon ja asusteli siellä edelleen miehensä entisessä sotamiehentorpassa, vaikka siihen oli tullut uusi sotamies, joka ei ollut Kaisalle tai Jaakolle sukua. Tämä uusi sotilas peri Jaakko-vainaan sukunimen Spännär, kuten Jaakkokin oli nimensä aikoinaan perinyt. Vuonna 1795 Kaisa muutti Kaukolan Kriekulalla poikansa Matin torppaan ja kuoli siellä 31.1.1806 "vanhuuteen" 79-vuotiaana.
 Lapsia:

Liisa, s.3.9.1752
Matti, s.20.9.1754 (taulu VII/22)
 Maria, s.18.3.1757

TAULU VIII/44

Pitäjänräättäli **Juha Simonpoika Spännär** (taulusta IX/87), s.12.12.1744 Ylistarossa Kuusiston torpassa, sotilaan poika. Asui perheineen Ylistaron Kaukolan Kamppilalla, vaikka yksi lapsista oli merkitty syntyneeksi Topparlan Näykillä. Oppipoikakin Juhalla oli, Matti Matinpoika Lohtajalta. Vaimonsa kuoltua Juha muutti 15.9.1799 nuorimman poikansa Hermannin kanssa pois, ehkä Isokyröön.

Vaimo **Liisa Jaakontytär Kamppila** (taulusta IX/88), vih.16.6.1765 Ylistarossa, s.19.8.1743 Ylistaron Kaukolan Kamppilassa, k.5.11.1798 Kamppilassa 55-vuotiaana "pistokseen".

Lapsia:

Maria, s.23.3.1766 (taulu VII/22)
 Liisa, s.27.11.1767
 Riitta, s.12.11.1771
 Johannes, s.13.12.1774
 Hedvig, s.26.8.1777
 Matti, s.8.9.1778
 Susanna, s.1.10.1782 (ei löyt.), muutti Ylistaron Koutturille
 Justiina, s.12.6.1786 Topparlan Näykillä, muutti Ilmajolle
 Hermannin, s.2.12.1786, muutti isänsä kanssa Isokyröön 1799

TAULU VIII/45

Sotamies, sitten mylläri ja uudistilallinen **Antti Gabrielinpoika Huhtala**, sotilasnimeltään **Storman**, syntynyt 1726 Uusikaarlepyyssä (syntyneiden luettelot alkavat vasta 1760). Toimi Uusikaarlepyyssä sotilaana ainakin 1754-63 ja 1766 häntä sanottiin mylläriksi. Muutti perheineen 1770-luvulla uudistilalliseksi Ylistaron Kaukolaan, mihin perusti Huhtala-nimisen tilan. Antti ei kuitenkaan ehtinyt juuri nauttia työnsä hedelmistä, sillä hän kuoli 13.9.1780 "noiduttuna" ("pestskott" = ylluonnollinen tai noiduttu, rutontapainen tauti).

Vaimo **Riitta Pietarintytär**, vih.1.11.1754 Uusikaarlepyyssä (Stor Saklåt, såld Anders Storman & Brita Pehrsdr.), s. luult. 23.2.1730 Uusikaarlepyyssä, jolloin vanhemmat olisivat Pietari Heikinpoika ja Maria Matintytär. Riitta kuoli 21.9.1799 Huhtalalla 69-vuotiaana "verensyöksyyn".

Lapsia:

Maria, s.20.7.1755 Uusikaarlepyyssä (Lillsaklat, såld Anders Storman & Brita Pehrsdr.)
 Gabriel, s.18.10.1756 Uusikaarlepyy Lillsaklat, k.26.7.1790, vaimo Susanna Tuomontytär (s.19.2.1758 Kauhavalla), muuttivat 1777 Kauhavalle ja sieltä takaisin 1780. Susannan uusi mies oli Jaakko Ferm(?), viljelivät Huhtalaa
 Riitta (Brigitta), s.12.6.1763 Uusikaarlepyy Lillsaklat
 Liisa, s.23.8.1766 Uusikaarlepyyssä (Öfv. Jäpo, Molln. And. Storman & Brita Persd:r)
Jaakko, s.27.11.1772 Uusikaarlepyyssä (Öfv. Jäpo Kompas, Anders Gabriellss. & Briitha Pehrsdr.) (taulu VII/23)

TAULU VIII/46

Torppari **Elias Juhanpoika Taipale** Ylihärmän Naarasluomalta, syntynyt rippikirjojen 1792-1803 mukaan vuonna 1743, rippikirjojen 1804-1814 mukaan 1740, k.12.6.1814 Taipaleella "vanhuudenheikkouteen" (80 v, 2 kk, jonka mukaan olisi syntynyt huhtikuussa 1734, ei täsmää rippikirjan tietojen kanssa).

Vaimo **Liisa Juhantytär Taipale** (taulusta IX/92), s.24.8.1746 Ylihärmän Kankaankylän

Jussilassa, elossa vielä 1822.

Lapsia (Härmän syntyneiden luettelo 1760-1777 puuttuu):

Marketta, s.1771 (taulu VII/23)
 Juha, s.1774
 Susanna, s.7.11.1779
 Maria, s.19.4.1781
 lisakki, s.17.4.1790, k.25.6.1810 20-vuotiaana "tapaturmaisesti"

taulu VIII/47

Sotamies, sitten uudisasukas **Matti Haggman**, s.1727 Närpiössä, asui kuitenkin Vöyrillä ja oli siellä sotilaana Bertbyssä. Muutti n.v.1767-68 perheineen Vöyriltä Ylistaroon Topparlan kylän Högbackan taloon. Matti kuoli 25.3.1796 Högbackalla "vanhuuteen" 69-vuotiaana.

Vaimo **Anna Mikontytär**, vih.10.5.1751 Vöyrillä (Bertby, sold Haggman & pig. Anna Michelsdr., Bertby), s.1731 Vöyrillä, k.3.11.1808 Högbackalla 77-vuotiaana syytinkiläisenä "vanhuuteen".

Lapsia:

Erkki, s.9.11.1751 Vöyri Bertby, vaimo Liisa Jaakontytär (vih.11.10.1778, s.1760)
 Marja, s.11.1.1753 Vöyri Bertby, mies Tuomo Juhanpoika (s.1760), muuttivat Härmään 1779
 Liisa, s.11.6.1754 Vöyri Bertby
 Matti, s.1.9.1755 Vöyri Bertby, vaimo Sofia Matintytär (s.13.10.1725), muuttivat 1791 Härmään
 Anna, s.14.2.1757 Vöyri Bertby, muutti Ylistarosta 1780 Vöyriin
 Juha, s.4.5.1758 Vöyri Bertby
 Beata, s.9.10.1763 Vöyri Bertby, mies Antti Martinpoika Stubb (s.1746)
Heikki (Suomen Sukututkimusseuran historiakirjajäljennöksissä Anders), s.26.1.1767 Vöyri Bertby (taulu VII/24)
 Jaakko, s.5.5.1768 Ylistaro Högbacka
 Marketta, s.27.2.1771 Ylistaro Högbacka
 Kaisa, s.7.8.1772 ?
 Mikko, s.15.10.1776 Ylistaro Högbacka

TAULU IX/66 ¹¹

Tilallinen **Gabriel Tuomonpoika Marttila** (taulusta X/131), s.19.2.1699 Lapuan Tiistenjoen Marttilassa, Marttilan isäntä 1721-1740, k.28.10.1742 Marttilassa (56 v, 2 kk, 1 vko ?!).

Vaimo **Liisa Juhantytär (Pouttu?)** (taulusta X/132), vih.14.5.1721 Lapualla (Gabriel Thomasson Marttila & Lijsa Thomasdr. Pouttu), s.-.9.1701 (ei löyt., s. mahd. 8.9.1701 Ilmajoella, joka tapauksessa merkitty Poutulta Marttilaan muuttaneeksi), k.7.2.1784 Marttilassa 83-vuotiaana "pistokseen".

Lapset:

nimetön, s.23.9.1722
 Valpuri, s.29.4.1725, k.17.5.1781, vih.3.12.1749 Simo Matinpoika Marttilan kanssa (s.22.9.1731, k.20.5.1803), Marttilan tuleva isäntä
 Maria, s.19.4.1727, k.8.12.1728
 Kaisa, s.8.5.1730, k.9.5.1799, mies Yrjö Tuomonpoika Ala-Paavola (II vaimo) (vih.8.7.1770, s.22.4.1725)
 Tuomo, kast.2.12.1733, k.14.11.1742
 Liisa, kast.9.5.1735
 Maria, kast.21.12.1737
Marketta, s.13.3.1741 (taulu VIII/33)
 Antti, s.17.11.1742

¹¹ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

TAULU IX/69

Tilallinen **Juha Simonpoika Skulti**, s.1704, vihittyjen luettelon ja rippikirjan mukaan kotoisin Ilmolasta eli Ilmajoelta, ei kuitenkaan syntynyt siellä. Vaimonsa kotitilan Isonkyrön Kuivilan Skultin isäntä, k.30.1.1766 Skultilla 62-vuotiaana "korkeaan kuumeeseen".

Vaimo **Kristiina Heikintytär Skulti** (taulusta X/138), vih.1.11.1724 Isossakyrössä (Ilmola, Johan Simonsson & p.Christina Hendr.dr., Cuiwila), s.1707 Pyh(ä...), k.28.1.1766 Skultilla 59-vuotiaana "korkeaan kuumeeseen". Sairastivat miehensä kanssa ilmeisesti samaa tautia, kun kuolivat molemmat kuumeeseen kahden päivän sisällä.

Lapsia:

Heikki,	s.18.1.1726, k.4.9.1727
? Liisa,	(ei.löyt.), k.26.5.1727 (6kk, 3vk)
Maria,	s.23.2.1727
Juha,	s.4.6.1728 (taulu VIII/35)
lisäksi,	s.10.2.1729
kaksoset Jaakko ja Valpuri,	s.20.4.1731, Valpuri kuoli 28.4.1731
Riitta,	s.12.9.1731
Pietari,	s.-.5.1734, k.19.4.1736
Valpuri,	s.21.4.1736, k.26.8.1736
Marketta,	s.3.7.1737, k.1.11.1739
Susanna,	s.30.12.1739, k.4.5.1743
Jaakko,	s.26.3.1742, muutti Vähäkyröön 1766
kaksoset Israel ja Kustaa,	s.15.3.1744, Israel kuoli 8.8.1744 ja Kustaa 1.6.1745
Mikko,	s.8.9.1745, k.15.6.1746

TAULU IX/70

Räättäli, sitten tilallinen **Matti Juhanpoika Kokki**, s.n. 1699.

Matti oli räättälinä Ylistaron Paavolassa ainakin 1725-40, mutta vaimonsa kuoltua muutti Isokyröön Heikkolan Kokin isännäksi. K.29.7.1751 Kokilla 52-vuotiaana "rintatautiin".

I vaimo **Anna Yrjöntyttä**, vih. mahd.13.12.1724 Ylistarossa (Matti **Jaakonpoika** ja Anna Yrjöntyttä), s.n.1702, k.14.5.1740 Ylistarossa (38 v, 5 kk).

II vaimo Valpuri Pertuntyttä Kiikka, vih.25.3.1741 Isokyrössä, 23.4.1719 Ylistaron Heikkolan Kiikalla.

Lapsia I avioliitosta, kaikki syntyneet Ylistarossa:

Matti,	s.5.8.1725
kaksoset Kaarina ja Anna,	s.26.6.1728, Kaarinan mies oli Israel Simonpoika Annala Isostakylästä (vih.29.5.1745)
Maria,	s.2.11.1729
Valpuri,	s.29.4.1730, mies Juha Matinpöika, Kokin tuleva isäntä (s.1724 Ylistarossa, k.28.7.1787)
Susanna,	s.3.9.1732 (taulu IX/35)
Mikko,	s.13.9.1734, k.28.9.1734
Jaakko,	s.26.4.1736
Johannes,	s.3.9.1738, k.19.6.1739
Tuomo,	s.9.12.1739, k.8.4.1740

TAULU IX/71

Tilallinen **Jaakko Antinpoika Keisala** (Kauppila) (taulu X/141, epävarma), s. rippikirjan mukaan 15.4.1721, vihittäessä kotipaikaksi mainittu Kauppila, vaimonsa kotitilan Lapuan Alanurmon Keisalan isäntä 1743-1761, k.14.5.1761 Keisalalla 42-vuotiaana (?) "kuumetautiin".

Vaimo **Marketta Jaakontytär Keisala** (taulu X/142), vih.16.3.1740 Lapualla, s.20.6.1720

(rippikirjan mukaan). Marketan II mies oli Mikko Mikonpoika Kriikola Isostakyröstä, vih.6.6.1762 Lapualla, s.syyskuussa 1737, muutti Ylistaroon 1792. Marketta kuoli 2.8.1807 Keisalalla 87-vuotiaana vanhuuteen.

Lapsia, kaikki syntyneet Lapualla:

Juha,	s.27.7.1741, k.23.1.1743
Antti,	s.3.12.1742, k.28.8.1743
Maria,	s.2.3.1745, k.17.3.1749
Kaisa,	s.20.2.1748
Iisakki,	s.23.10.1750, k.29.4.1751
Jeremias,	s.23.4.1752 (taulu VIII/36)
? Maria,	k.26.2.1754 (6 kk)
Liisa,	s.4.5.1755
Valpuri,	s.29.4.1757, k.24.1.1758
Matti,	s.7.2.1759, k.22.7.1767 tuhkarokkoon
Jaakko,	s.24.5.1760, vaimo Maria Matintytär (s.24.5.1760 vrt. miehen synt. aika), asuivat Keisalassa
? Juha,	k.13.1.1759 (1kk 2vk)

TAULU IX/72

Tilallinen **Erkki Erkinpoika Ala-Koskela** (taulusta X/143), s. tammikuussa 1720, Lapuan Ruhan Ala-Koskelan isäntä 1742-1759, k.13.4.1759 Ala-Koskelalla "pistokseen".

Vaimo **Liisa Juhantytär Muilu** (taulusta X/144), vih.28.11.1742 Lapualla, s.14.8.1723 (rippikirjan mukaan elokuussa 1724) Lapuan Ruhankylän Muilulla. Vaikka syntymäaika ei täsmää rippikirjan tietoon, niin kinkerikirjassa on merkitty Muilun Liisa-tyttären muuttaneen Ala-Koskelaan.¹²

Liisan II mies oli Erkki Martinpoika, s.3.5.1736. Liisa kuoli 22.11.1799 Ala-Koskelalla 75-vuotiaana "turvotustautiin".

Lapset, kaikki syntyneet Lapualla:

Maria,	s.26.3.1744
Kaisa,	s.29.3.1746
Juha,	s.4.4.1747, Koskelan tuleva isäntä, k.21.8.1809 Lapua, vaimo Liisa Juhantytär Tuomaala (s.26.11.1753)
Jaakko,	s.8.4.1750, k.23.6.1751
Liisa,	s.22.11.1751, k.1.3.1757 keltatautiin
Susanna,	s.1.7.1753 (taulu IX/36)
Marketta,	s.25.4.1755. k.1.5.1755
Anna,	s.13.8.1756

Lapsia vaimon II avioliitosta:

kaksoset Venla ja Matti,	s.23.2.1762, molemmat kuolivat 24.2.1762
Liisa,	s.14.4.1763
Tuomo,	s.21.12.1765, muutti Isokyröön 1795

TAULU IX/73

Tilallinen **Iisakki Matinpoika Härsilä** (Liuhtari) (taulusta X/145), s.3.4.1705 Lapuan Liuhtarilla (rippikirjan mukaan toukokuussa 1705), Lapuan Liuhtarinkylän Liuhtarin poika, siirtyi isännöimään Lapuan kirkonkylän (Yli-)Härsilää 1738-1758. K.21.1.1763 Härsilässä "pistokseen".

Iisakki Härsilällä ja monella muullakin oli kovasti riitoja Lapuan kirkkoherra Asprothin kanssa. Kiista koski "liiallista kirkonkellojen soittamista", kovan soittamisen pelättiin rikkovan kellot. Kelloilla huvittelemisen oli 1730- ja 40-luvuilla huipussaan. V.1744 kuusi isäntämiestä haastettiin käräjille kun he olivat soitelleet kelloja ollessaan tervaaamassa kirkkoa. Saman vuoden lopulla 10 miestä vastasi kirkkoneuvoston edessä kellojen soittamisesta "pystyyn ja

¹² Lapuan vanhimmat rippikirjat 1667-1749, s.47

ympäriinsä". Näiden joukossa oli myös lisakki Härsilä. Langetettiin sakot, mutta siitä syntyi uhmaa ja kellojensoitosta kieltäydyttiin tarpeenkin vaatiessa. Seurasi lisää sakkoja.

Niinpä kirkkoherra Asproth syytti 1745 kesäkäräjillä viittä miestä (mukana lisakki) uhittelevasta käytöksestä kellojensoittoa tutkittaessa. Kun miehiltä kysyttiin syytä, he vastasivat: "Caikin me yhtäläisestä soitim, ja emmä tiedä sen liaxi olleen", tiedusteltaessa muita osanottajia, vastattiin: "niitä oli tosin usiambi, mutta joca on ilmei andanut meidän, se machta ilmoitta nekin". Tähän selitykseen ei tyydytty ja joukon mukana ollut lisakki Härsilä sanoi: "Heittäkät kirkkoherra tämä silläns, ette cuitengan ikänäns saa sittä niijn tasaisesti käymän, että se olis teille hyvin". Lisakki yritti lisäksi kostaa kirkkoherralle syyttämällä tätä siitä, että hän salli talonpoikaismorsianten käyttää kaksi tai jopa kolmekin päivää kruunua ja morsiuspukua. Kinastelu jatkui ja juttu päättyi siihen, että soittajat joutuivat esittämään julkisen anteeksipyyntönsä, ja kolme heistä istui 4 vuorokautta vedellä ja leivällä sakkorahojen puutteessa.¹³

Kellojensoittojupakka ei kuitenkaan ollut vielä päättynyt. Vuoden 1746 syyskäräjillä kirkkoherra valitti, että "talolliset Tuomas Koskela, Matti Yliselä, Erkki Ulvinen ja lisakki Härsilä ovat viimeksi laadittuihin valtiopäivävalituksiin sisällyttäneet kohdan, että kirkkoherra olisi mielivaltaisesti pannut heille sakkoa kellojen soiton laiminlyönnistä". Kohta ei näytä tulleen valitukseen mukaan.¹⁴

Vuonna 1748 erään palaneen myllyn osakkaat yrittivät huonolla menestyksellä saada korvausta lisakki Härsilältä syyttäen häntä huonosta savupiipun muurauksesta.¹⁵

lisakki taisi kaikesta huolimatta olla arvostettu mies pitäjässä, sillä hän ja Antti Rintakalistaa edustivat Lapuaa 29.10.1751 käydyssä rajankäynnissä Lapuan ja Isonkyrön välillä.¹⁶ Tai ehkä rajankäyntiin tarvittiin vain erityisen itsepäisiä miehiä.

I vaimo **Valpuri Heikintytär**, vih.8.10.1727 Lapualla, s.n.1707 (14.11.1707¹⁷), vihittäessä merkitty asuneeksi Saarella. Saaren talon tytär, mutta ei löydy syntyneiden luettelosta, k.28.3.1746 Härsilässä 38-vuotiaana (38v, 4kk, 2vk).

II vaimo Maria Juhantytär, s. tammikuussa 1710, ei vihitty Lapualla.

Lapsia I avioliitosta:

Martti,	s.31.10.1728 Liuhtarilla, Ylihärsilän isäntä
Matti,	k.13.6.1734 (3pv)
Maria ,	s.18.6.1730 Liuhtarilla (taulu VIII/50, osa 2 C)
Juha,	s.19.5.1732, vaimonsa Susanna Ristontytär Antilan (vih.1754) kotitilan isäntä v:sta 1760
lisakki,	kast.20.7.1735, k.3.8.1736
? Liisa,	kast.11.7.1736 (äiti Lisa N.)
? Kaisa,	s.syysk.1737
lisakki ,	s.2.4.1740 (taulu VIII/37)
Venla,	s.9.11.1741
? Johanna,	s.elok.1744

Lapsia II avioliitosta:

Maria,	s.13.7.1748, (k.16.10.1748 Härsilä Gustaf Isaksson, 3 kk, 2 v ?)
Jaakko,	s.30.11.1749
Liisa,	s.2.5.1751
Maria(Kaisa?),	s.25.9.1752, k.14.5.1757 tuhkarokkoon
Anna,	s.29.11.1755, k.15.5.1757 tuhkarokkoon

TAULU IX/74

¹³ Lapuan historia I, s.

¹⁴ Lapuan historia I, s.478

¹⁵ Lapuan historia I, s.394

¹⁶ Lapuan historia I, s.357

¹⁷ Heikki J. Kortesoja, esipolvitaulu 18.4.1998

Renki **Erkki Tuomonpoika Ryssy** (taulusta XI/147), s.15.5.1704 (rippikirjassa toukokuussa 1703) Nurmon Ryssyllä, asui Lapuan Muilulla (?), sitten oli isoveljensä Jaakon isännöimän Ryssyn renki.

Vaimo **Maria Matintytär**, vih.21.3.1725 Lapualla, s.toukokuussa 1700 (ei löyt.), vihittäessä mainittu olleen Ojalalta (Ryssylä Erich Thomasson & Maria Matsdr., Ojala).

Maria saattaa olla kotoisin Ojalan naapuritalosta Muilusta. Siellä on ollut Matti-niminen isäntä ja Maria Matintytär -nimisen henkilön on merkitty muuttaneen Ojalalle. Kaksi ensimmäistä lasta on merkitty syntyneeksi Muilulla, mutta rippikirjassa Muilulla ei ole Maria Matintytärtä. Sen sijaan Ojalalla on piika Maria Matintytär. Kummassakaan ei ollut Erkki Tuomonpoikaa.

Lapsia:

Maria,	s.24.6.1727 Muilulla
Susanna,	s.10.9.1729 Muilulla
Liisa ,	kast.11.2.1734 Ryssyllä (taulu VIII/37)
Matti,	kast.14.8.1737 Ryssyllä

TAULU IX/75

Pitäjänsuutari **Juha Kustaanpoika Kuusisto** (taulusta X/149), s.23.12.1710 Lapuan Ruhan kylän Nyrhisellä.

Juha Kustaanpoika oli peräti kolmannen polven pitäjänsuutari, joten hän edusti sangen kunnioitettavaa ammattiperinnettä. Juha peri isältään lestit ja naskalit vuonna 1733, sitä ennen hän oli suutaroinut Ylinurmossa.¹⁸

Juhan perhe asui Latva-Nyrhisellä, mutta asiakirjoissa on usein kotipaikkana Kuusisto, mikä oli ilmeisesti hänen suutarintorppansa nimi.

Olot ja ajatustavat olivat Juhan aikoihin ahtaat. Talolliset olivat toisinaan pikkumaisen tarkkoja torpanpaikoistakin. Niinpä Nyrhinen ja Jaskari tahtoivat 1755 karkoittaa Juhan torpastaan, koska uusien tilusmittausten mukaan se sijaitsi heidän alueellaan.¹⁹

Jossain vaiheessa Juha ja Sofia asettuivat asumaan Yli-Harbergille, missä he molemmat kuolivat 1787, Juha 13.6.1787 "vanhuudenheikkouteen" 76 1/2 -vuotiaana.

Vaimo **Sofia Mikontytär**, vih.8.10.1732 Lapualla, s. maaliskuussa 1711 (ei löyt.), vihittäessä ollut piikana Lapuan Ala-Saarella, k.17.4.1787 Lapua Yli-Harberg "vanhuudenheikkouteen" 76-vuotiaana.

Lapsia:

Kustaa,	kast.24.10.1733, vaimo Kaisa Antintytär, (s.31.12.1728)
Antti,	s.-.9.1735, joutui sotilaaksi ja sai nimen Järnfält, k.1763, vaimo Marketta Matintytär meni miehensä kuoleman jälkeen Yli-Keisalalle naimisiin
Matti,	kast.25.9.1737
Kaisa,	s.20.5.1743, k.29.5.1743 (2 vk)
Liisa,	s.26.1.1748, k.23.10.1748 (3 v, 6 kk) (tarkista!)
Juha ,	s.22.12.1747 (taulu VIII/38)
Tuomo,	s.8.12.1751

TAULU IX/76

Renki **Matti Matinpoika**, s.10.10.1724 (ei Lapualla, ehkä Kuortaneella). Kuortaneen kirkonkirjat alkavat vasta vuodesta 1756. SAY:n mukaan Kuortaneen Herojalla on 1720-luvulla ollut Matti Kallenpoika -niminen isäntä (vaimo Aune), joka saattaa olla Matti Matinpojan isä.

Tämä Matti Matinpoika on ilmeisesti sama mies, joka Lapuan historia I:ssä otetaan esimerkiksi muuttoliikkeen kulusta: renki Matti Matinpoika perheineen Kuortaneen Herojasta - Tiistenjoen Toppari (1752-54) - Haapakosken Panula (1755) - Kauhava - Haapakosken Laurila

¹⁸ Lapuan historia I, ss.336-337

¹⁹ Lapuan historia I, s.339

(1757-58). Kaikki nämä vuosien 1751-1758 välisenä aikana.²⁰ Myöhemmin perhe asui ainakin vielä Ilkalla ja ehkä myös Hissalla.

Vaimo (**Maria?**) **Marketta Yrjöntyttä**, s.10.4.1728 tai 1722 (ei Lapualla). Marketalle ja kahdelle nuorimmalle lapselle oli merkitty "sukunimeksi" Hissa. Marketta asui vanhemmiten tyttärensä Marian luona Harbergilla, missä hän kuoli 9.10.1808 "vanhuuteen" 86-vuotiaana(?) ruotuvaivaisena (änkl. Margeta Jöransdotter Hissa).

Lapsia:

Matti,	s.26.3.17-5, k.1764
Maria ,	s.22.8.1748 (ei Lapualla) (taulu VIII/38)
Liisa,	s.29.2.1749 (ei Lapualla)
Heikki,	s.2.1.1753 Lapuan Topparilla
Juha,	s.3.6.1758 Laurilalla
Marketta,	s.22.1.1760 Ilkalla, asui siskonsa Marian ja tämän lukkari-miehen luona Harbergilla
? lisakki,	s.9.8.1769, oli ilmeisesti jollain tavoin sekaantunut sotilas Reinin murhaan, joka tapahtui 10.4.1792. Syylliseksi todettiin kuitenkin Israel Uusifränti. ²¹

TAULU IX/83

Tilallinen **Juha Jaakonpoika Mullonen**, s.1701, rippikirjan ja vihittyjen luettelon mukaan Lapualla, mutta sieltä ei löytynyt, vaimonsa kotitilan Isokyrön Ikolan Mullolan isäntä, k.23.1.1762.

I vaimo **Kaisa Martintytär Mullonen**, vih.11.6.1721 Isokyrössä, s.n.1698, k.15.6.1745 Mullolassa "död genom pestskott på näsan" (46 v, 8 kk, 2 vk).

Jommankumman äiti oli **Valpuri Eskontytär** (moder), joka kuoli 8.8.1746 Mullolassa 70-vuotiaana.

II vaimo Liisa Juhantytär, s.1705, k.1769

Lapsia I avioliitosta:

Valpuri,	k.20.4.1724 (2 kk, 1 vk)
? Kaisa,	mies Mikko Matinpöika Jussila Napuelta (vih.15.6.1746)
Kalle ,	s.20.4.1730 (taulu VIII/42)
? Kristiina,	s.1739, mies lisakki Iso-Somppi, vih.9.4.1760 (ks.taulu IX/84)

Lapsia II avioliitosta:

? Henrik Vilhelm,	s.8.8.1748

TAULU IX/84

Tilallinen **lisakki lisakinpoika Iso-Somppi**, s.1703, Isokyrön (nyk. Ylistaro?) Heikkolan Iso-Sompin isäntä, k.22.9.1763 Iso-Sompilla 60-vuotiaana (elakasår = paha haava?).

Vaimo **Kaisa Laurintytär**, vih.28.12.1725 Isokyrössä, s.1703, vihittäessä kotoisin Isokyrön Kiiikalta, k.4.2.1774 (poikansa Matin luona) "vanhuudenheikkouteen" 71-vuotiaana.

Lapsia:

? Matti,	s.1730, Iso-Sompin toisen puolen isäntä (Yli-Isosomppi), vaimo Susanna Jaakontytär (vih.21.6.1752, s.1730)
? Mikko,	s.1731
Susanna ,	s.2.2.1734 Ylistarossa, "Sompila, Isak Sompi & Car.Larsd:r" (taulu VIII/42)
? lisakki,	s.1739, Iso-Sompin toisen puolen isäntä (Ala-Isosomppi), vaimo Kristiina Mullonen (ks.taulu IX/83)
? Valpuri,	s.1741, muutti Isonkyrön Napuen Rautiolle
Israel,	s.10.7.1746 Isokyrö Iso-Somppi, vaimo Hedvig lisakintytär Karhu (vih.20.10.1771)
? Kaisa,	

²⁰ Lapuan Historia I, s.345

²¹ Ylikangas: Puukkojunkkarien esiinmarssi, s.353

? Liisa,

taulu IX/86

Tilallinen **Martti Tuomonpoika Hanhikoski**, s.16.8.1704 Lapuan Annalassa (?). (vht?: Thomas Mårthensson (Annala) & Sophia Jacobsdr.(Ketola), vih. dom 6 trinit 1687).

Ylistaron Kaukolan Hanhikosken isäntä noin vuodesta 1741, sitä ennen asui perheineen Lapualla. 1760-luvulla Martti ja hänen vaimona asuivat Hanhikoskella itsellisinä ja tilaa isännöi Lapualta kotoisin oleva väki. Vuoden 1766 jälkeen Martista ja Liisasta ei ole tietoa.

Vaimo **Liisa Heikintytär**, vih.25.10.1724 Lapualla (Annala, Mårthen Thomasson & Lisa Henrichsdr, Saari), s.1703, (s.mahd. 23.9.1704 Saares Henrich Mårthensson (Hippi) & Lijsa Thomasdr. (Saari), vih. dom XVIII trin 1694)

Lapsia, viisi viimeistä lasta syntyneet Ylistarossa:

Kaisa, s.26.11.1725 Lapua Annala
Matti, s.5.9.1728 Lapua Annala
Kustaa, s.12.2.1731 Lapua Annala

Annalassa syntyneet luultavasti jonkun muun, seuraavat lienevät oikeita:

Juha, s.28.12.1733 Lapuan Saarella
Tuomo, kast.15.4.1736 Lapuan Yli-Saarella
Liisa, s.15.2.1739 Lapuan Saarella

????

Kaisa, s.18.11.1728 (ei Ylistarossa) (taulu VIII/43)
Matti, s.1730, vaimo Maria Juhantytär Hanhikoski Topparlasta (vih.22.9.1751, s.1731)
Tuomas, s.1738, vaimo Liisa Simontytär Markola Isokylästä (vih.27.11.1757)
Liisa, s.1740
Martti, s.20.11.1741 Ylistarossa
Johannes, s.3.5.1745 Ylistarossa
Heikki, s.15.11.1746 Ylistarossa
Jaakko, s.20.4.1748 Ylistarossa
Nikolaus, s.3.12.1749 Ylistarossa

TAULU IX/87

Sotamies, sitten räätäli **Simo Simonpoika Spännär**, s.1722.

Simo oli Ylistarossa sotilaana (n:o 14) noin vuoteen 1748. Tällöin hän oli vasta 26-vuotias, joten hänen terveytensä on täytynyt heikentyä joko haavoittumisen tai sairauden takia. Sotaväestä erottuaan Simo oli räätälinä Topparlan Yli-Lahdella ja myöhemmin itsellisenä. Simo kuoli 2.3.1793 Topparlan Yli-Lahdella (kuoll. luettelon mukaan Kaukolan Kamppilalla) 72-vuotiaana rintatautiin.

Vaimo **Dorothea Mattsintytär**, s.1721 Ruotsissa, k.7.11.1791 Topparlan Yli-Lahdella 70-vuotiaana ruotuvaivaisena "vanhuuteen".

Lapsi:

Juha, s.12.12.1744 Ylistarolla Kuusiston torpassa (taulu VIII/44)

TAULU IX/88

Tilallinen **Jaakko Israelinpoika Kamppinen** (taulu X/175), s.1698, Ylistaron Kaukolan Kamppilan isäntä, k.6.11.1763 Kamppilalla keuhkotautiin 65-vuotiaana.

Vaimo **Liisa Heikintytär Pouttu**, vih.15.11.1719 Ylistarossa, s.1699, kotoisin Ylistaron Poutulta, k.26.6.1776 Kamppilalla "vanhuuteen" 77-vuotiaana.

Lapsia:

Maria, s.13.4.1722 (Hiski: 1.8.1722)
Marketta, s.8.8.1724
Matti, s.1.9.1726, hukkui 10.5.1733 6-vuotiaana
Liisa, s.20.9.1729, k.26.9.1731

Heikki, s.28.1.1732, talon tuleva isäntä, vaimo Liisa Matintytär (s.22.10.1744)
 Susanna, s.16.12.1733, asui Ylistaron Wästilässä
 Jaakko, s.28.11.1736, Kamppisen torppari, vaimo Susanna Kallentytär
 Riitta, s.25.7.1739
Liisa, s.19.8.1743 (taulu VIII/44), äidiksi merkitty Liisa Antintytär, lienee väärin

Jaakko sai myös avioliittonsa ulkopuolella aikaiseksi lapsen. Äiti oli nimeltään Kirsti Juhantytär, ja hän oli ilmeisesti naimaton, sillä kahden naimisissa olevan salavuoteudesta olisi seurannut kuolemanrangaistus. Tässä tapauksessa Kirsti sai luultavasti 40 taalerin ja Jaakko naimisissa olevana osapuolena 80 taalerin sakot. Jaakon vaimo olisi voinut vaatia siihen aikaan harvinaista avioeroa, vaan eipä hän sitä näytä tehneen, koska heillä on tullut vielä kolme lasta Jaakon syrjähyypyn jälkeen.

Matti, s.5.9.1734, Jaakon avioton lapsi

taulu IX/92

Uudisasukas **Juha Knuutinpoika Taipale** (Pesola)(taulusta X/183), s.17.9.1710 Ylihärmän Pesolassa, asui itsellisenä Ylihärmän Kankaankylän Jussilassa, kunnes noin 1750 alkoi isännöidä Taipaleen uudistilaa.

Vaimo **Marketta Matintytär**, s.1712, mahdollisesti 21.7.1712, jolloin vanhemmat olisivat Matti Heikinpoika Kauppi ja Maria Martintytär.

Lapsia:

Sofia, s.16.10.1734
 Maria, s.14.3.1737
 Elias,

s.17.7.1741 Jussilassa, k.27.11.1786 "äkillisesti häissä Yliluomalla".
 Tämäntapainen "äkillinen kuolema häissä" on luultavasti aiheutunut tappelusta. Papeilla ei yleensä ollut suurta intoa merkitä tappelua tai murhaa kuolinsyyksi, varsinkin kun tutkinta oli usein vielä hautajaisten aikaan kesken. Pappien innon laimeus johtui ensinnäkin siitä, että kirkonkirjojen perusteella laadittiin viralliset tilastot kuolinsyistä. Näin seurakunta saattoi viranomaisten silmissä näyttää huonosti paimennetulta, jos väkivaltaisia kuolemia oli paljon. Toiseksi tuohon aikaan oli vallalla sellainen käsitys, että tapetun veri tulee koko "yhteisön päälle" eli koko seurakunta on surmatyöstä vastuullinen ja tämä saattoi johtaa Jumalan koston. Murha tulkittiin siis mieluummin "äkilliseksi kuolemaksi häissä" kuin murhaksi.

Liisa, s.24.8.1746 Jussilassa (taulu VIII/46)

Matti (Matthäus), s.4.7.1750 Jussilassa
 Johannes, s.13.2.1752 Taipaleella
 Susanna, s.18.5.1753 Taipaleella
 Kaisa, s.28.3.1756 Taipaleella

TAULU X/131 ²²

Tilallinen **Tuomo Pertunpoika Marttila**, s.-.8.1667 Ruovedellä, k.11.1.1752 Lapuan Tiistenjoen Marttilassa (82-vuotiaana?), I vaimon kotitilan Marttilan isäntä 1701-1719, k.11.1.1752 (ålderdom & bräcklighet).

I vaimo Maria Martintytär Marttila, vih.1694 (dom. XVIII trin.). Isä varmaankin Martti Matinpoika, joka oli Marttilan isäntänä 1633-n.1670 ja oli kotoisin Tiistenjoen Ämmälästä.

II vaimo **Maria Yrjöntyttä**, s.n.1670, k.5.5.1728 Marttilassa 58-vuotiaana

III vaimo Kaisa Yrjöntyttä Kojola, vih.20.11.1728 Lapualla, s.-.10.1688 (ei löyt.), k.13.8.1756 Marttilassa "korkeaan kuumeeseen" (65v, 3kk = s.toukokuussa 1691, ei löytynyt sen paremmin).

Lapsia I avioliitosta:

Riitta, s.8.9.1695

²² Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

Lapsia II avioliitosta:

Gabriel, s.19.2.1699 (taulu IX/66)
 Yrjö, s.17.3.1704
 Liisa, s.27.5.1706
 Jaakko,
 Maria, vih.23.10.1722 Erkki Juhanpoika Sipilä
 ? Valpuri, rippikirjassa 1731-34

taulu X/132 ²³

Tilallinen **Juha Juhanpoika Pouttu** (taulusta XI/261), s.n.1674, Lapuan Kirkonkylän Poutun isäntä 1688-1702(?)²⁴, miksi hän olisi luopunut isännyydestä 38-vuotiaana, kun vanhin poikakin oli vasta 15-vuotias. Vuosiluku pitäisi varmaankin olla 1712, jolloin poika meni naimisiin. K.3.8.1736 Poutulla 62-vuotiaana.

I vaimo **Liisa Antintytär Paavola** (taulusta XII/580), vih.1687 (dom.22.trinit.)

II vaimo Kaisa Niilon tytär, s.1682, k.25.9.1763 Poutulla 80-vuotiaana

Lapset I avioliitosta:

Yrjö, s.-.4.1688 (ei löyt.), Poutun isäntä 1703-1737, k.4.4.1752, vaimo Liisa Yrjöntyttä Huhtala, vih.29.11.1712 (s.-.11.1690, k.1758)
 Erkki, s.3.4.1689
 Matti, s.15.9.1689 (vrt. edell.), k.25.4.1690
 Yrjö, s.15.3.1694 (toinen Yrjö, vai lieneekö kyseessä sama henkilö, koska ensimmäisen syntymäaika ei ole löytynyt)
 Jaakko, s.29.6.1694, k.17.11.1695
Liisa, s.-.9.1701 (ei löyt.) (taulu IX/66)
 Valpuri, s.2.4.1705, mies Juha Juhanpoika Heikkilä (vih.9.11.1724)
 Matti, s.16.2.1711, k.26.2.1711

II avioliitosta:

Liisa, s.15.10.1722 (äidiksi merkitty Maria Niilontr.)
 Riitta, s.2.5.1724, k.17.5.1725 (1v)
 kaksoset Matti ja Juha,
 s.17.8.1725, Matti kuoli 2.9.1725 (4vk) ja Juha 29.8.1725 (3vk)
 Antti, s.19.8.1726, k.22.1.1727 (4kk, 3vk, 2pv)
 Matti, s.12.9.1727, k.24.4.1728 (7kk,2vk)

TAULU X/138

Tilallinen **Heikki Skulti** Isonkyrön Kuivilan Skultilta, s.n.1667, perhe oli kotoisin paikkakunnalta, jolla on Pyhä-alkuinen nimi, sillä Kristiina-tytär on rippikirjan mukaan sellaisessa paikassa vuonna 1707 syntynyt, k.26.11.1727 Skultilla 60-vuotiaana.

Vaimo **Maria Matintytär**, s.n.1669, k.4.10.1753 Skultilla "vanhuuteen" 84-vuotiaana.

Lapsia:

Juha, s.n.1702, k.16.10.1722 (20v)
Kristiina, s.1707 Pyh(ä...)(taulu IX/69)
 ? Beata, mies Juha Matinpoika Haapala (vih.5.12.1731)

taulu X/141 epävarma

Lampuoti (?) **Antti Jaakonpoika/Antinpoika Kauppila**, Lapuan Alanurmon Kauppilan lampuoti(?).

Vaimo **Marketta Juhantytär**

Lapsia:

²³ Turun sukututk. perhekortit (Ohlson)

²⁴ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

...
Jaakko, s.15.4.1721 ? (taulu IX/71)
 ...
 Katariina, s.8.12.1727
 ? (s.-.1.1734), k.21.4.1734 (4kk)

TAULU X/142

Tilallinen **Jaakko Martinpoika Keisala**, s.n.-.3.1688, Lapuan Alanurmon Keisalan isäntä/yhtiömies (bolagzman) 1723-1743, k.17.3.1743 Keisalalla 65-vuotiaana.

Vaimo **Venla Matintytär**, s. rippikirjan mukaan toukokuussa 1676, k.1758.

Lapsia, 1713-21 puuttuu:

Juha, rippikirjassa 1728-49, vaimo Liisa Ambrosiuksentytär
 ? s.-.3.1716, k.11.8.1723 (7v,5kk)
Marketta, s.20.6.1720 (taulu IX/71)

TAULU X/143

Tilallinen **Erkki Matinpöika Ala-Koskela** (taulusta XI/285), s.25.3.1685 (rippikirjassa toukokuu 1684) Lapuan Ruhankylän Ala-Koskelalla, Ala-Koskelan isäntä 1712-1741, k.2.12.1754 Ala-Koskelalla 69-vuotiaana "vanhuudenheikkouteen".

Vaimo **Aune Tuomontytär Ryssy** (taulusta XI/286), s. joulukuussa 1678, k.10.3.1761 Ala-Koskelalla "vanhuudenheikkouteen" (82v,4kk).

Lapsia:

? Sofia, s.11.11.1706, ei main. tarkkaa syntymäpaikkaa, voi olla myös Talvitien lapsi, siellä oli samannimiset vanhemmat
 Maria, s.28.12.1708
 Venla, s.24.2.1710
 Aune, s.20.6.1711 (isä Erkki Koskela, äiti Aune Erkintytär)
 Liisa, s.6.9.1712, k.10.10.1742

(Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu)

Erkki, s.tammikuussa 1720 (taulusta IX/72)
 Tuomo, s.15.8.1721, k.1.5.1748
 Juha, s.25.6.1724, k.17.7.1726

1723-1749 rippikirjassa lapset Erkki, Tuomo ja Liisa

TAULU X/144

Tilallinen **Juha Matinpöika Muilu** (Soini²⁵), s.6.12.1699, vaimonsa kotitilan Lapuan Ruhankylän Muilun isäntä 1723-1747, k.6.12.1771 Muilulla 71-vuotiaana "äkkikuolemaan".

Vaimo **Venla Mikontytär Muilu** (taulusta XI/288), s.22.12.1700 rippikirjan mukaan (ei löyt.), k.25.2.1767 Muilulla "turvotustautiin" (65v, 2kk, 1vk).

Lapsia:

(Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu)

Jaakko, s.15.4.1721, k.3.6.1722
Liisa, s.14.8.1723 (taulu IX/72)
 Matti, s.17.1.1725, vaimo Liisa Kustaantytär Yli-Kojola (s.-.11.1725), ks. taulu IX/103
 Juha, s.25.12.1726
 Maria, s.13.7.1729
 Heikki, s.19.1.1732, muutti Yli-Heikkilään
 Elias, kast.17.3.1734
 Yrjö, s.20.4.1740, muutti Ala-Annalaan

²⁵ Heikki J. Kortesoja, esipolvitaulu 18.4.1998

Venla, s.16.8.1742

TAULU X/145

Matti lisakinpoika Liuhtari (taulusta XI/289), s.1672, Lapuan Liuhtarin poika. Merkitty rippikirjaan Liuhtarin "yhtiömieheksi", Kustaa veli oli ilmeisesti toinen yhtiömies. Veli vaimoineen katoaa kirjoista n.1735, jolloin tila jäi yksin Matin haltuun. Noin vuonna 1740-41 Matti lähtee Liuhtarilta kirkonkylän Härsilään, mihin hänen vanhin poikansa lisakki asettuu isännäksi.

Matti kuoli 29.5.1743 Härsilässä (poikansa lisakin luona) 65-vuotiaana (65år, 3m, 2v).

Vaimo **Maria Simontytär Paavola** (taulusta XI/290), vih.1.6.1702 Lapualla, s.22.3.1684 Lapuan Tiistenjoen Paavolassa.

Marian toinen mies oli Annalan isäntä Erkki Jaakonpoika Annala (vih.20.5.1744 Lapua), jonka mukana Maria muutti Annalaan.

Lapsia:

lisakki, s.3.4.1705 (taulu IX/73)

Matti, s.10.11.1707

Kaisa, s.20.10.1712

Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu

Kustaa, s.8.3.1722

Liisa, s.13.10.1723, k.29.12.1723

Maria, s.2.3.1725

Martti asui lisakki-veljensä luona Härsilässä

TAULU X/147 ²⁶

Tilallinen **Tuomo Kasperinpoika Ryssy** (Rinta-Kalistaja) (taulusta XI/293), kotoisin Nurmon Rinta-Kalistajasta, vaimonsa kotitilan Nurmon Ryssyn isäntä 1690-1720, k.n. 1727. Rippi- ja kinkerikirjoissa merkitty Tuomo Yrjönpojaksi, vihkimerkinnässä ja kastekirjassa Tuomo Kasperinpojaksi. Kalistajan kinkerikirjassa merkitty kuolleeksi.

Vaimo **Lastikka (Scholastica) Tuomontytär Ryssy** (taulusta XI/286), vih.1689 (dom XVIII trin) Lapualla, k.n. 1744 (?)

Lapsia:

? Kaisa, s.marrask.1689, k.1765 Ryssyllä

Venla, s.6.6.1693

Jaakko, s.21.7.1694, k.28.1.1754, Ryssyn tuleva isäntä, mainittu sokeaksi, vaimo Maria Matintytär, (s.-.3.1712, k.8.11.1730)

Susanna, s.n.1699, k.19.7.1730 (ei löyt.)

Valpuri, s.toukok.1701, (taulu IX/105) (ei löyt.)

Erkki, s.15.5.1704 (taulu IX/74)

Aune, s.17.12.1705, k.16.8.1708

Tuomo, s.6.8.1708 +

Matti, s.6.8.1709

Juha, s.21.2.1712

Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu (isoviha)

TAULU X/149

Pitäjänsuutari **Kustaa Antinpoika Kuusisto** (taulusta XI/297) Lapuan Ruhankylän Nyrhiseltä. S.n.-.10.1672.

Kustaa peri suutarinammatin isältään 1707 ja jatkoi sitä vuoteen 1733, jolloin hänen Juha-poikansa ryhtyi vuorostaan suutariksi, hänen itsensä tultua "vanhaksi ja raihnaiseksi". Kustaa oli paitsi pitäjänsuutari, erityisesti emäkirkonläänin suutari, joten hänellä oli suuri alue

²⁶ Nurmon kirja, s.65

hoidettavanaan.²⁷

K.15.2.1741 Kuusistolla (68 v, 4 kk, 5, 25).

Vaimo **Maria Juhantytär**, vih.6.1.1705 Lapualla, s. rippikirjan mukaan toukokuussa 1684 (tai mahdollisesti 7.6.1685), kotoisin Lapuan kirkonkylän Lassilasta, k.25.3.1755 Lapuan Kuusistolla (Nyrhisellä) "vanhuudenheikkouteen" (70 v, 10 kk).

Lapsia:

Antti, s.31.10.1706

Kristiina, s.10.7.1708

Juha, s.23.12.1710 Nyrhisellä (taulu IX/75)

Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu

Valpuri, s.2.5.1725

Kustaa, s.12.4.1724

? Kaisa, rippikirjassa 1734-35

TAULU X/175

Tilallinen **Israel Kamppinen**, s.n.1668, Ylistaron Kaukolan Kamppisen isäntä, k.4.5.1740 Kamppisella 72-vuotiaana

I vaimo Agneta (?), k.1.1.1729 Ylistaron Kamppisella 73 v, 3 kk ja 2 vko, jonka mukaan olisi syntynyt noin 1653 (!).

II vaimo Anna Matintytär, vih.8.6.1731 Ylistarossa

Lapsia I avioliitosta:

Jaakko, s.1698 (taulu IX/88)

...

Lapsi II avioliitosta:

Liisa, s.29.3.1733

taulu X/183

Tilallinen **Knuutti Juhanpoika Pesola**

Vaimo **Sofia Mikontytär**, s.n.1680, asui vanhemmiten poikansa Juhan luona Kankaankylän Jussilassa, missä kuoli 25.8.1748 68-vuotiaana

Lapsia:

? Antti, Kankaankylän Jussilan isäntä, vaimo Liisa Heikintytär

Juha, s.6.4.1703

Valpuri, s.26.3.1704

Juha, s.17.9.1710 (taulu IX/92)

Susanna, s.19.7.1712

taulu XI/261

Tilallinen **Juha Markunpoika Pouttu**, Lapuan Kirkonkylän Poutun isäntä 1663-1687, k.27.12.1696 Poutulla.

Juha Poutulta oli Matti Talvitien koira repinyt kaksi lammasta vuonna 1671.²⁸

Vaimo **Marketta Pietintytär**

Lapset:

Kaarina, mies Juha Juhanpoika Ruovedeltä

Riitta,

Venla, ehkä sama Venla Juhantytär Pouttu joka kuoli 6.6.1697

Martti,

²⁷ Lapuan historia I, s.70 ja s.336

²⁸ Lapuan historia I, s.111

Tuomo, s.n.1673, k.1.3.1743, vaimo Maliina Erkintytär
 Maria, mies Heikki Niilonpoika Pouttula, vih.1701
Juha, s.n.1674 (taulu X/132)
 ? Valpuri, k.23.9.1697

TAULU XI/285

Tilallinen **Matti Matinpoika Koskela**, s.n.1661, Lapuan Ruhankylän Ala-Koskelan isäntä 1688-1710, k.15.7.1733 Koskelassa 72-vuotiaana.

I vaimo **Kaarina Erkintytär**

II vaimo Kerttu Heikintytär. Miehensä kuoltua 1733 Kerttu meni syytingille. Hän asusteli pienessä pihatuovassa ja aterioi omassa pöydässään. Kahta lehmää varten hänen käyttöönsä kuului 5 häkinalan niittu. Talon kummassakin vainiolohkossa hänellä oli yhteensä 12 kapanalaa peltoa. Lisäksi hänelle kuului hevonen ja erinäisiä työvälineitä testamentin määräysten mukaan.

Lapsia:

Erkki, s.25.3.1685 (taulu X/143)
 Venla, s.16.9.1688, mies Antti Martinpoika Hippi (II vaimo), vih.28.12.1711, Venla on merkitty Ala-Koskelan rippikirjaan 1723-49
 Maria, s.27.7.1690
 (Kustaa, s.19.7.1690)
 Valpuri, s.7.4.1692
 (Yrjö, s.5.4.1693)
 Elias, s.22.3.1698, 1723-49 merkitty sokeaksi, vaimo Liisa Antintytär Hippi (vih.4.10.1724), asuivat Koskelassa (rippikirjassa 1723-49 vaimoksi merkitty Sophia Danielintytär) KS.TAULU VIII/53, OSA 2C
 (Yrjö, s.22.3.1698)
 Kaarina, s.18.10.1699, mies Matti Matinpoika Marttala (taulussa IX/108)

Suluissa olevat ovat epävarmoja siksi, että kastekirjaan on näiden isäksi merkitty vain "Koskela Erich" (äitiä ei lainkaan), eikä näinollen kerrota, onko kyseessä Yli- vai Ala-Koskelan isäntä. Kummassakin kun sattuu olemaan Matti-niminen mies isäntänä.

TAULU XI/286

Tilallinen **Tuomo Yrjönpoika Ryssy** (taulusta XII/571), Nurmon Ryssyn isäntä 1677-1690. Oli huonoissa taloudellisissa oloissa, sillä mm.v.1678 hänen ruotusotamiehensä tai renkinsä oli pakko oikeuden kautta hakea palkkasaataviaan. Naapureiltaan hänen oli pakko lainailla kaikenlaista, viljaa ja talouskalujakin. Kun Rinta-Kalistajassa pidettiin perunkirjoitus v.1690 silloin kuolleen isännän Kasperin Yrjänpojan jälkeen, merkittiin kirjoihin, että Tuomo Yrjönpoika oli velkaa 2 tynnyriä rukiita, yhden oluttynnyrin, yhden padan ja yhden lehmän.³⁰

Vaimo **Maria Matintytär**

Lapsia:

Lastikka (Skolastika) (taulu X/147)
 Anna, haud.7.4.1689
Aune, s.joulukuussa 1678 (taulu X/143)
 Venla, mies Martti Martinpoika Hippi (vih.6.10.1701), asui lankonsa luona Ryssyllä
 Erkki, vaimo Marketta Heikintytär Hemminki (vih.22.1.1705)
 ? Antti, k.1702
 ? Tuomo, k.4.7.1709 (6 kk)

TAULU XI/288

²⁹ Lapuan historia I, s.617

³⁰ Nurmon kirja, s.63

Tilallinen **Mikko Heikinpoika Muilu**, Lapuan Ruhankylän Muilun isäntä 1719. Lapuan rippikirjassa on isännäksi merkitty Jaakko Heikinpoika ja Mikko Heikinpoika on "bolagzman" eli yhtiömies.

Vaimo **Liisa Juhantytär Salo**, vih.16.7.1699 Lapualla, s.n.1681, kotoisin Lapuan Ruhankylä Salosta, missä Liisan veli (?) Martti Juhanpoika oli uudisasukkaana vuodesta 1695. Liisa kuoli 8.3.1753 Muilulla "vanhuuteen" 72-vuotiaana.

Lapsia:

Venla, s.22.12.1700 (ei löytynyt) (taulu X/144), Lapuan rippikirjassa on Muilun vävyksi merkitty Venlan mies Juha Matinpoika ja vaimoksi Venla Mikontytär
 Juha, s.8.12.1701
 Jaakko, s.6.5.1706
 Susanna, s.11.6.1708
 Liisa, s.20.4.1711

(Lapuan kastekirja 1713-1721 puuttuu)

TAULU XI/289

(katso lapset 1684-)

Tilallinen, lautamies **Iisakki Knuutinpoika Liuhtari** (taulusta XII/577), s.n.1656, Lapuan Liuhtarinkylän Liuhtarin isäntä 1688-1710, lautamies 1701-1709³¹. Iisakki sai vuonna 1707 kahdeksan vuorokautta vankeutta henkikirjoituskomissaarin haukkumisesta³². Samana vuonna nimismies syytti häntä siitä, että hän henkikirjoituksen aikana kiukustuksissaan ulos lähtiessään oli jättänyt nimismiehen sormet oven väliin³³. Iisakki kuoli kaksi viikkoa vaimonsa jälkeen eli 3.12.1732 Liuhtarilla 76-vuotiaana.

Vaimo **Kaisa Eskontytär**, s.n.1656, k.19.11.1732 Liuhtarilla 76-vuotiaana.

Lapsia:

Matti, s.n.1672 (taulu X/145)
 Kustaa, Liuhtarin isäntä 1711-1734, vaimo Liisa Kustaantytär Härsilä, vih.18.11.1708. Eräs humalainen sai vuonna 1706 rangaistuksen siitä, että oli kirkossa päästänyt sopimattomia suustaan Kustaan ja Elias Jaskarin välisestä kilpakosinnasta³⁴. Kustaa taisi hävitä kamppailun, sillä kosinnan kohteena ei ollut hänen tuleva vaimonsa Liisa Härsilä, vaan Kortesojan tyttö. Kilpailu oli niin kovaa, että kosijoiden piti eräänä sunnuntaina oikein keskustelemalla selvittää, kummalla oli tyttöön etuoikeus³⁵.
 Maria, mies Joonas Jaakonpoika Kuortaneelta, vih.28.12.1705 Lapualla
 Juha, s.23.6.1692 Liuhtarilla, muuttanut Uuteenkaarlepyyhyn

TAULU XI/290

Tilallinen, lautamies, kuudennusmies **Simo Heikinpoika Paavola**, Lapuan Tiistenjoen Paavolan isäntä 1699-1703 (vaimon kotitalo), lautamies 1697-1703³⁶, kuudennusmies Tiistenjoen yökunnassa v:sta 1700.³⁷

³¹ Lapuan historia I, s.157

³² Lapuan historia I, s.185

³³ Lapuan historia I, s.172

³⁴ Lapuan historia I, s.185

³⁵ Lapuan historia I, s.609

³⁶ Lapuan historia I, s.157

³⁷ Lapuan historia I, s.292

Vaimo **Valpuri Antintytär Paavola** (taulusta XII/580), kuoli ennen vuotta 1712.

Lapsia:

Matti, s.n.1677, Paavolan tuleva isäntä, k.30.7.1749, I vaimo Venla Sipintytär Teppo (Nurmo), vih.28.12.1702, II vaimo Valpuri Eliaantytär Sipilä, vih.22.11.1747

Martti

Maria, s.22.3.1684 (taulu X/145)

Liisa, s.5.9.1686

Sofia, s.12.5.1689, mies Matti Yrjänpoika Hiipakka Lapualta, vih.19.4.1709

Simo, s.25.10.1693 +

Simo, s.16.9.1700

Mikko, s.1701

Mikko Simonpoika Paavola (s.1701) ja renki Elias Simonpoika vietiin isonvihan aikan Venäjälle vangiksi ³⁸

taulu XI/293

Tilallinen, lautamies **Kasper Yrjönpoika Rinta-Kalistaja**, s.n.1642, Nurmon Rinta-Kalistajan isäntä, k.26.8.1706 Nurmossa 66-vuotiaana (Calistaja Casper Jöransson, 64 år), vrt. tietoa taulussa XI/286.

I vaimo **Kerttu Heikintytär**, k.21.10.1693 Kalistajalla.

II vaimo Marketta Paavontytär Lempola, vih.1694 (dom. 11.trin) Lapualla.

Lapsia I avioliitosta:

Heikki, k.10.12.1705

Jaakko, s.n.1662 Nurmon Luoman uudistilallinen, k.23.8.1724, I vaimo Maria Matintytär Ala-Koskela, vih.1687, II vaimo Kaisa Heikintytär Saurula, vih.17.4.1710

Tuomo, (taulu X/147)

Kerttu, mies Antti Erkinpoika Kalistaja, vih.1694

Lapsia II avioliitosta:

Maria, s.17.2.1695, k.31.3.1695

Kasper, s.12.11.1699, viety Venäjälle

? Valpuri, s.1697, kinkerikirjassa

Antti, s.2.5.1702, k.14.2.1704

Riitta, s.1701 +

TAULU XI/297

Pitäjänsuutari **Antti Erkinpoika**, Lapuan pitäjänsuutari.

S.n.-.7.1655. Asui Ylinurmon Nyrhisellä. Erosi toimestaan 1707 näön heikkenemisen vuoksi ja ehdotti sijalleen poikaansa Kustaata. ³⁹ K.27.11.1729 Kuusistolla (74 v, 4 kk).

Vaimo **Maria Danielintytär**, k.n.1744 (ei löyt.), mahdollisesti Nyrhiseltä kotoisin, jolloin isä olisi Daniel Ambrosiuksenpoika.

Lapsia:

Kustaa, s.n.-.10.1672 (taulu X/149)

Maria

taulu XII/571 ⁴⁰

Tilallinen **Yrjö Yrjönpoika Ryssy** (taulusta XIII/1141), Nurmon Ryssyn isäntä 1641-1677. Talo

³⁸ Lapuan historia I, s.315

³⁹ Lapuan historia I, s.70

⁴⁰ Nurmon kirja, s.63

oli hänen aikanaan läänitetty marski De la Gardielle ja kreivi Tottille. Yrjö joutui vaikeisiin taluodellisiin oloihin, sillä v.1644 hän joutui jättämään 1/3 talostaan autioksi, koska hän ei voinut suorittaa vaadittuja veroja. Jo v.1646 talo oli kuitenkin jälleen kokonaisena hänen hallussaan.

Talvikäräjillä 1665 ahdisteli häntä velkavaatimuksella eräs Uudenkaarlepyyn porvari. Yrjö väitti maksaneensa velan tämän isälle, mutta ei voinut väitettään todistaa. Eräs alanurmolainen puolestaan todisti kuulleensa porvarin isän sanoneen kuolinvuoteellaan, että Ryssyn isäntä oli hänelle 25 taaleria velkaa. Niin joutui Yrjö velan suorittamaan.

Samoilla käräjillä toinenkin Uudenkaarlepyyn porvari karhusi saataviaan viittä nelikkoa tervaa, jotka Yrjö myönsikin olevansa velkaa. Verorästit kreivi Tottille, jonka läänityksiin koko Nurmo tähän aikaan kuului, olivat jääneet myös maksamatta. Kun kolmaskin Uudenkaarlepyyn porvari vaati saataviaan, astui nimismies esiin ja vaati, että "Hänen kreivillisen Armonsan" rästit olisi ensin maksettava ja sitten vasta muut.

Vaimo **Aune Simontytär**

Lapsia:

Tuomo, (taulu XI/286)
Pieti, vaimo Liisa Yrjöntyän Lapuan Ala-Nurmosta, vih.(dom exandi) 1695 Lapualla

TAULU XII/577 ⁴¹

Tilallinen, lautamies, kirkonisäntä, kuudennusmies, kirkonrakentaja **Knuutti Juhanpoika Liuhtari**, Lapuan Liuhtarinkylän Liuhtarin isäntä 1663-1670-l., lautamies 1643-1672 ⁴², kirkonisäntä 1660-1662 ja 1670-1684, näistä kuusi viimeistä vuotta yhdessä vävynsä Heikki Antinpojan kanssa ⁴³, kuudennusmies vuodesta 1660 lähtien ⁴⁴.

Liuhtarin edellinen isäntä **Paavali Matinpoika** (välillä Heikinpoika) oli Knuutin appiukko. Paavali sääti vuonna 1658 testamentissaan vaimolleen **Kerttu Heikintyttäreille** syytingin, joka oli seuraavanlainen: tupa ja kamari, pieni aitta, sänky ja vuodevaatteet, uusi raudoitettu arkku, hevonen ja reki, lehmä, hieho, kolme lammasta, Saariluhdan niitty ja pari peltokappeletta. Syytinkimuori asusteli omissa tuvassaan erillään vävynsä kirkonrakentaja Knuutti Liuhtarin taloudesta ⁴⁵.

Knuutti Liuhtari lienee ollut melko varakas mies, sillä 1660-luvun alussa hän ja Lapuan nimismies menivät takuuseen lapualaisten puolesta, kun Uuteenkaupunkiin oli tarkoitus rakentaa lapualaisille tullitupa ⁴⁶. Vuonna 1665 Knuutti Liuhtari sai kunnian kuskata piispaa ja tämän seuruetta piispantarkastuksen yhteydessä Kyrön Kirppulaan ja sieltä pappilaan; piispan-tarkastukset olivat siihen aikaan suuria tapauksia ⁴⁷.

Knuutti kuoli 25.1.1685 Liuhtarilla.

Vaimo luultavasti **Venla Paavalintytär** (kinkerikirja -1712). Isä Liuhtarin edellinen isäntä Paavali Matinpoika.

Lapsia:

Liisa, k.7.6.1696 Liuhtarilla, mies Heikki Antinpoika, Liuhtarin isäntä 1675-1686, lautamies, kirkonisäntä
Kalle, k. ennen vuotta 1712, vaimo Riitta Yrjöntyän Tuomaala, vih.1688
Juha, lautamies vuonna 1700
lisakki, s.n.1656 (taulu XI/289)

⁴¹ Lapuan historia I:n isäntäluettelo

⁴² Lapuan historia I, s.157

⁴³ Lapuan historia I, s.295

⁴⁴ Lapuan historia I, s.298

⁴⁵ Lapuan historia I, ss.616-617

⁴⁶ Lapuan historia I, s.195 ja s.217

⁴⁷ Lapuan historia I, s.300

Valpuri, k.ennen vuotta 1712
Venla, k.ennen vuotta 1712

taulu XII/580

Tilallinen, yökuntamies **Antti Tuomonpoika Paavola**, Lapuan Tiistenjoen Paavolan isäntä 1670-1698.

Vaimo **Kaarina Martintytär**

Lapsia:

Valpuri, (taulu XI/290)
Aune, muutti Vöyriin
Riitta, mies Antti Antinpoika Ilkka Lapuan Ala-Nurmolta (II vaimo), vih.1.6.1702 ks.
taulu XII/812
Liisa, (taulu X/132) epävarma, kinkerikirjassa merkitty Paavolassa kuolleeksi

taulu XIII/1141 ⁴⁸

Tilallinen, lautamies **Yrjö Matinpoika Ryssy**, Nurmon Ryssyn isäntä 1633-41, kihlakunnanoikeuden lautamies v:sta 1643. Talon suuruus oli hänen aikanaan, niin kuin myöhemminkin 3/4 manttaalia. V.1641 hän omisti 2 hevosta ja 6 lehmää.

Lapsia:

Yrjö, (taulu XII/571)

⁴⁸ Nurmon kirja, s.62